

РЕШЕНИЯ

РЕШЕНИЕ (ЕС) 2017/175 НА КОМИСИЯТА

от 25 януари 2017 година

за установяване на критерии за екомаркировка на ЕС за обекти за туристическо настаняване

(нотифицирано под номер C(2017) 299)

(текст от значение за ЕИП)

ЕВРОПЕЙСКАТА КОМИСИЯ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз,

като взе предвид Регламент (ЕО) № 66/2010 на Европейския парламент и на Съвета от 25 ноември 2009 г. относно екомаркировката на ЕС ⁽¹⁾, и по-специално член 8, параграф 2 от него,

след консултации със Съвета по екомаркировка на Европейския съюз,

като има предвид, че:

- (1) Съгласно Регламент (ЕО) № 66/2010 екомаркировката на ЕС може да бъде присъждана на услуги, които имат намалено въздействие върху околната среда през целия си жизнен цикъл.
- (2) Регламент (ЕО) № 66/2010 предвижда установяване на специфични критерии за екомаркировката на ЕС за всяка група продукти.
- (3) С решения 2009/564/ЕО ⁽²⁾ и 2009/578/ЕО ⁽³⁾ на Комисията бяха установени екологичните критерии и свързаните с тях изисквания за оценка и проверка по отношение на къмпинговите услуги и съответно на услугите за туристическо настаняване, като критериите са валидни до 31 декември 2016 г.
- (4) За целите на по-доброто отразяване на общите характеристики на къмпинговите услуги и услугите за туристическо настаняване и за да се постигнат синергии от съвместния подход към тези продуктови групи и да се осигури максимална ефективност при администрирането на критериите, се счита за уместно двете продуктови групи да се обединят в една продуктова група, наречена „туристическо настаняване“.
- (5) Преработените критерии целят насърчаване на използването на енергия от възобновяеми източници, пестене на енергия и вода, намаляване на количеството на отпадъците и подобряване на местната околна среда. Преработените критерии, както и свързаните с тях изисквания за оценка и проверка, следва да бъдат валидни за срок от пет години, считано от датата на нотифициране на настоящото решение, като се отчита иновационният цикъл за тази продуктова група.

⁽¹⁾ ОВ L 27, 30.1.2010 г., стр. 1.

⁽²⁾ Решение 2009/564/ЕО на Комисията от 9 юли 2009 г. за установяване на екологични критерии за присъждане на знака за екомаркировка на Общността за къмпингови услуги (ОВ L 196, 28.7.2009 г., стр. 36).

⁽³⁾ Решение 2009/578/ЕО на Комисията от 9 юли 2009 г. за установяване на екологични критерии за присъждане на знака за екомаркировка на Общността за услуги за туристическо настаняване (ОВ L 198, 30.7.2009 г., стр. 57).

- (6) Като неразделна част в регистрационните номера на екомаркировката на ЕС присъства код, който съответства на продуктова група. За да могат компетентните органи да определят регистрационен номер на екомаркировката на ЕС за туристическо настаняване, което отговаря на критериите за екомаркировка на ЕС, е необходимо да се определи код за тази продуктова група.
- (7) Поради това решения 2009/564/ЕО и 2009/578/ЕО следва да бъдат отменени.
- (8) Целесъобразно е за заявителите, на чиито услуги за туристическо настаняване и къмпингови услуги е присъдена екомаркировката на ЕС за къмпингови услуги и услуги за туристическо настаняване въз основа на критериите, определени съответно в решения 2009/564/ЕО и 2009/578/ЕО, да се разреши преходен период, така че да имат достатъчно време да адаптират продукта си, за да отговаря на преразгледаните критерии. На заявителите следва също така да бъде разрешено да подават заявления въз основа на екологичните критерии, определени в Решение 2009/564/ЕО и Решение 2009/578/ЕО, в продължение на достатъчно дълъг период от време.
- (9) Мерките, предвидени в настоящото решение, са в съответствие със становището на Комитета, създаден съгласно член 16 от Регламент (ЕО) № 66/2010,

ПРИЕ НАСТОЯЩОТО РЕШЕНИЕ:

Член 1

1. Продуктовата група „туристическо настаняване“ включва предоставянето на услуги за туристическо настаняване и къмпингови услуги и всяка от следните допълнителни услуги под управлението на доставчика на туристическо настаняване:

- 1) ресторантьорство;
- 2) съоръжения за отдых или физкултура;
- 3) зелени площи;
- 4) помещения за специални събития като конференции, заседания или обучения;
- 5) санитарни съоръжения, съоръжения за пране и готвене или съоръжения за информационни услуги за колективно ползване от къмпинговите туристи, пътниците и наемателите.

2. Транспортните услуги и развлекателните пътувания са изключени от продуктова група „туристическо настаняване“.

Член 2

За целите на настоящото решение се прилагат следните определения:

- 1) „услуги за туристическо настаняване“ означава предоставяне срещу заплащане на подслон за нощувка в стаи, включващи най-малкото легло, и на самостоятелни или общи санитарни съоръжения, предлагани на туристи, пътници и наематели;
- 2) „къмпингови услуги“ означава предоставяне срещу заплащане на къмпингови места, оборудвани за някое от следните съоръжения: палатки, каравани, кемпери, къмпинг ванове, бунгала и апартаменти, и на самостоятелни или общи санитарни съоръжения, предлагани на туристи, пътници и наематели;
- 3) „ресторантьорство“ означава предоставянето на закуска или други хранения;
- 4) „съоръжения за отдых или физкултура“ означава сауни, плувни басейни, спортни съоръжения и център за здравни процедури, достъпни за гостите или за външни лица или и двете;
- 5) „зелени площи“ означава паркове, градини или други външни площи, които са достъпни за туристи, пътници и наематели.

Член 3

За да получи знак за екомаркировка на ЕС съгласно Регламент (ЕО) № 66/2010, даден обект за туристическо настаняване трябва да попада в продуктовата група „туристическо настаняване“, както е определена в член 1 от настоящото решение, и трябва да удовлетворява всички долупосочени изисквания, както и свързаните изисквания за оценка и проверка, определени в приложението към настоящото решение:

- а) да изпълнява всички критерии, определени в раздел А от приложението към настоящото решение;
- б) да изпълнява достатъчен брой от критериите, определени в раздел Б от приложението към настоящото решение, за да може да набере точките, изисквани в съответствие с членове 4 и 5.

Член 4

- 1. За целите на член 3, буква б) услугата за туристическо настаняване трябва да набере най-малко 20 точки.
- 2. Минималният брой точки, изисквани в съответствие с параграф 1, се увеличава със:
 - а) 3 точки, когато управата или собственикът на услугата за туристическо настаняване осигурява ресторантьорство;
 - б) 3 точки, когато управата или собственикът на услугата за туристическо настаняване осигурява на гостите достъп до зелени площи;
 - в) 3 точки, когато управата или собственикът на услугата за туристическо настаняване осигурява съоръжения за отдих или физкултура, или 5 точки, ако тези съоръжения за отдих или физкултура се състоят от център за здравни процедури, достъпен за външни лица.

Член 5

- 1. За целите на член 3, буква б) къмпинговата услуга трябва да набере най-малко 20 точки или, когато се предоставят колективни услуги — 24 точки.
- 2. Минималното изискване, определено в параграф 1, се завишава със:
 - а) 3 точки, когато управата или собственикът на къмпинговата услуга осигурява ресторантьорство;
 - б) 3 точки, когато управата или собственикът на къмпинговата услуга осигурява на гостите достъп до зелени площи;
 - в) 3 точки, когато управата или собственикът на къмпинговата услуга осигурява съоръжения за отдих или физкултура, или 5 точки, ако тези съоръжения за отдих или физкултура се състоят от център за здравни процедури, достъпен за външни лица.

Член 6

Критериите за екомаркировка на ЕС за продуктовата група „туристическо настаняване“ и свързаните с тях изисквания за оценка и проверка са валидни пет години, считано от датата на нотифициране на настоящото решение.

Член 7

За административни цели на продуктовата група „туристическо настаняване“ се присвоява код „051“.

Член 8

Решения 2009/564/ЕО и 2009/578/ЕО се отменят.

Член 9

Чрез дерогация от член 8 заявленията за екомаркировка на ЕС за продукти, попадащи в продуктовата група „услуги за туристическо настаняване“ или „къмпингови услуги“, подадени в срок от два месеца след датата на нотифициране на настоящото решение, могат да бъдат подавани в съответствие с критериите, определени в Решение 2009/578/ЕО или Решение 2009/564/ЕО, или с критериите, определени в настоящото решение.

Лицензите за екомаркировка на ЕС, присъдени в съответствие с критериите, определени в Решение 2009/564/ЕО и Решение 2009/578/ЕО, могат да бъдат използвани в продължение на 20 месеца, считано от датата на нотифициране на настоящото решение.

Член 10

Адресати на настоящото решение са държавите членки.

Съставено в Брюксел на 25 януари 2017 година.

За Комисията
Karmenu VELLA
Член на Комисията

ПРИЛОЖЕНИЕ

РАМКА

КРИТЕРИИ ЗА ЕКОМАРКИРОВКА НА ЕС

Критерии за присъждане на екомаркировка на ЕС на обекти за туристическо настаняване

Задължителни критерии

Критерии по отношение на общото управление

Критерий 1. Основа на система за управление по околна среда

Критерий 2. Обучение на персонала

Критерий 3. Информация, предоставяна на гостите

Критерий 4. Обща поддръжка

Критерий 5. Мониторинг на потреблението

Енергийни критерии

Критерий 6. Енергийноэффективни уреди за отопление и подгряване на вода

Критерий 7. Енергийноэффективни климатични системи и въздушни термопомпи

Критерий 8. Енергийноэффективно осветление

Критерий 9. Регулиране на температурата

Критерий 10. Автоматично изключване на системите за ОВК и осветлението

Критерий 11. Външни отоплителни и климатични уреди

Критерий 12. Снабдяване с електроенергия от доставчик на електроенергия от възобновяеми източници

Критерий 13. Каменни въглища и течни горива за отопление

Критерии за водата

Критерий 14. Ефикасни водни арматури: кранове за баня и душове

Критерий 15. Ефикасни водни арматури: тоалетни и писоари

Критерий 16. Намаляване на прането чрез многократна употреба на кърпите и спалното бельо

Критерии за отпадъците и отпадъчните води

Критерий 17. Предотвратяване на образуването на отпадъци: план за намаляване на отпадъците при ресторантьорството

Критерий 18. Предотвратяване на образуването на отпадъци: изделия за еднократна употреба

Критерий 19. Сортиране и изпращане на отпадъците за рециклиране

Други критерии

Критерий 20. Забрана за пушене в общите зони и стаите

Критерий 21. Насърчаване на предпочитани от екологична гледна точка начини на превоз

Критерий 22. Информация, присъстваща в екомаркировката на ЕС

Незадължителни критерии*Критерии по отношение на общото управление*

- Критерий 23. Регистрация по EMAS, сертифициране на туристическото настаняване по ISO (до 5 точки)
- Критерий 24. Регистрация по EMAS или сертифициране по ISO на доставчиците (до 5 точки)
- Критерий 25. Услуги с екомаркировка (до 4 точки)
- Критерий 26. Екологична и социална комуникация и образование (до 2 точки)
- Критерий 27. Мониторинг на потреблението: индивидуално измерване на потреблението на енергия и вода (до 2 точки)

Енергийни критерии

- Критерий 28. Енергийноэффективни уреди за отопление и подгряване на вода (до 3 точки)
- Критерий 29. Енергийноэффективни климатични системи и въздушни термопомпи (до 3,5 точки)
- Критерий 30. Въздушни термопомпи с топлинна мощност до 100 kW (3 точки)
- Критерий 31. Енергийноэффективни домакински уреди и осветление (до 4 точки)
- Критерий 32. Оползотворяване на топлина (до 3 точки)
- Критерий 33. Регулиране на температурата и изолация на прозорците (до 4 точки)
- Критерий 34. Автоматично изключване на уреди/устройства (до 4,5 точки)
- Критерий 35. Районно отопление/охлаждане и охлаждане от комбинирано производство на енергия (до 4 точки)
- Критерий 36. Електрически сешоари за ръце с датчик за близост (1 точка)
- Критерий 37. Емисии от отоплителни топлоизточници (1,5 точки)
- Критерий 38. Снабдяване с електроенергия от доставчик на електроенергия от възобновяеми източници (до 4 точки)
- Критерий 39. Собствено производство на електроенергия на място посредством възобновяеми енергийни източници (до 5 точки)
- Критерий 40. Енергия за отопление от възобновяеми енергийни източници (до 3,5 точки)
- Критерий 41. Отопление на плувни басейни (до 1,5 точки)

Критерии за водата

- Критерий 42. Ефикасни водни арматури: кранове за баня и душове (до 4 точки)
- Критерий 43. Ефикасни водни арматури: тоалетни и писоари (до 4,5 точки)
- Критерий 44. Потребление на вода за съдомиялни машини (2,5 точки)
- Критерий 45. Потребление на вода за перални машини (3 точки)
- Критерий 46. Указване на твърдостта на водата (до 1,5 точки)
- Критерий 47. Оптимизирано управление на басейни (до 2,5 точки)
- Критерий 48. Рециклиране на дъждовната вода и сивата вода (до 3 точки)
- Критерий 49. Ефикасно напояване (1,5 точки)
- Критерий 50. Местни или неинвазивни чужди растителни видове, използвани за външни насаждения (до 2 точки)

Критерии за отпадъците и отпадъчните води

- Критерий 51. Хартини продукти (до 2 точки)
- Критерий 52. Дълготрайни стоки (до 4 точки)
- Критерий 53. Осигуряване на напитки (2 точки)
- Критерий 54. Предоставяне на детергенти и тоалетни принадлежности (до 2 точки)
- Критерий 55. Свеждане до минимум на използването на почистващи продукти (1,5 точки)
- Критерий 56. Почистване на леда (1 точка)
- Критерий 57. Използвани текстилни изделия и мебели (до 2 точки)
- Критерий 58. Компостиране (до 2 точки)
- Критерий 59. Пречистване на отпадъчни води (до 3 точки)

Други критерии

- Критерий 60. Забрана за пушене в стаите (1 точка)
- Критерий 61. Социална политика (до 2 точки)
- Критерий 62. Превозни средства за поддръжка (1 точка)
- Критерий 63. Предлагане на предпочитани от екологична гледна точка начини на превоз (до 2,5 точки)
- Критерий 64. Незапечатани площи (1 точка)
- Критерий 65. Местни и биологични продукти (до 4 точки)
- Критерий 66. Избягване на използването на пестициди (2 точки)
- Критерий 67. Допълнителни екологични и социални действия (до 3 точки)

ОЦЕНКА И ПРОВЕРКА

Специфичните изисквания за оценка и проверка са посочени непосредствено под всеки критерий, формулиран в раздели А и Б.

Когато от заявителя се изисква да представи декларации, документация, анализи, протоколи от изпитвания или други доказателства за изпълнение на критериите, те могат да произлизат от заявителя или от неговия(те) доставчик(ци) и др., според случая.

Компетентните органи признават с предимство свидетелствата, които са издадени от органи, акредитирани съгласно съответния хармонизиран стандарт за лаборатории за изпитване и калибриране, както и проверките от органи, които са акредитирани съгласно съответния хармонизиран стандарт за органи, сертифициращи продукти, процеси и услуги. Акредитацията се извършва съгласно разпоредбите на Регламент (ЕО) № 765/2008 на Европейския парламент и на Съвета ⁽¹⁾.

Информацията, получена от екологични декларации, подадени по схемата на Съюза за управление по околна среда и одит ⁽²⁾ (EMAS), се счита за еквивалентно доказателство на упоменатите в предходната алинея свидетелства.

Когато е целесъобразно, могат да бъдат използвани методи за изпитване, различни от тези, посочени за всеки от критериите, в случай че извършващият оценката на заявлението компетентен орган ги приеме за еквивалентни.

⁽¹⁾ Регламент (ЕО) № 765/2008 на Европейския парламент и на Съвета от 9 юли 2008 г. за определяне на изискванията за акредитация и надзор на пазара във връзка с предлагането на пазара на продукти и за отмяна на Регламент (ЕИО) № 339/93 (ОВ L 218, 13.8.2008 г., стр. 30).

⁽²⁾ Регламент (ЕО) № 1221/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 25 ноември 2009 г. относно доброволното участие на организации в Схемата на Общността за управление по околна среда и одит (EMAS) и за отмяна на Регламент (ЕО) № 761/2001 и на решения 2001/681/ЕО и 2006/193/ЕО на Комисията (ОВ L 342, 22.12.2009 г., стр. 1).

Когато е целесъобразно, компетентните органи могат да изискат допълнителна документация и да извършат независими проверки.

Компетентните органи извършват първоначално посещение на място преди присъждането на лиценз за екомаркировка на ЕС и могат да извършват последващи посещения на място периодично през срока на лиценза.

Като предварително условие услугите трябва да отговарят на всички съответни правни изисквания на държавата(ите), в която(ито) се намира „туристическото настаняване“. Трябва да се гарантира по-специално, че:

1. Физическите конструкции съответстват на законовите и подзаконовите актове на ниво Съюз и на национално и на местно ниво по отношение на енергийната ефективност и топлоизолацията, водоизточниците, третирането на водата и пречистването на отпадъчните води (включително химическите тоалетни), събирането и обезвреждането на отпадъците, поддръжката и обслужването на оборудването, безопасността и опазването на здравето, както и всички законови и подзаконови актове в областта на опазването на ландшафта и биологичното разнообразие.
2. Предприятието е действащо и е регистрирано, както се изисква от националните или местните закони, и неговият персонал е законно назначен и осигурен. За тази цел членовете на персонала имат национални законни писмени договори, заплаща им се най-малко националното или регионалното минимално възнаграждение, определено чрез колективно договаряне (при отсъствието на колективно договаряне, на членовете на персонала се заплаща най-малко законното национално или регионално минимално възнаграждение), и имат работно време в съответствие с националното законодателство.

Заявителят декларира и демонстрира съответствието на услугата с тези изисквания, като използва независима проверка или документални свидетелства, без да се засягат разпоредбите на националното законодателство за защита на данните (напр. строителен лиценз/разрешение, декларации от професионални техници, обясняващи как са изпълнени националното законодателство и местните подзаконови разпоредби, свързани с горепосочените аспекти на сградата, копие от писмената социална политика, копия от договорите, декларации за регистрацията на служителите в националната застрахователна система, официални документи/регистър, в който инспекцията по труда или служител на местното управление са вписали имената и броя на служителите), като освен това по време на посещението на място може да се правят преки интервюта на случаен принцип с членовете на персонала.

РАЗДЕЛ А

КРИТЕРИИ, ПОСОЧЕНИ В ЧЛЕН 3, БУКВА а)

ОБЩО УПРАВЛЕНИЕ

Критерий 1. Основа на система за управление по околна среда

Туристическото настаняване трябва да постави основите на система за управление по околна среда, като изпълни следните процеси:

- **политика в областта на околната среда**, определяща най-значимите екологични аспекти по отношение на енергията, водата и отпадъците, свързани с обекта за настаняване;
- точна **програма за действие**, установяваща цели за екологични резултати по отношение на набелязаните екологични аспекти, които цели се определят най-малко на всеки две години, като се вземат предвид изискванията, предвидени в настоящото Решение за екомаркировка на ЕС.

Ако определените екологични аспекти не са засегнати от настоящата екомаркировка на ЕС, за предпочитане е целите да се определят въз основа на показателите за екологични резултати и еталоните за отлични постижения, определени с референтния документ за най-добра практика за управление по околна среда за сектора на туризма ⁽¹⁾ (EMAS);

- процес на **вътрешна оценка**, позволяващ проверка най-малко веднъж годишно на резултатите на организацията по отношение на целите, определени в програмата за действие, и определящ коригиращи действия, ако е необходимо.

⁽¹⁾ Решение (ЕС) 2016/611 на Комисията от 15 април 2016 г. относно референтния документ за най-добра практика за управление по околна среда, секторни показатели за екологични резултати и еталони за отлични постижения за сектора на туризма съгласно Регламент (ЕО) № 1221/2009 относно доброволното участие на организации в Схемата на Общността за управление по околна среда и одит (EMAS) (ОВ L 104, 20.4.2016 г., стр. 27).

Информацията за процесите, упоменати в предходната алинея, е на разположение на гостите и персонала.

Коментарите и предложенията от страна на гостите, събирани посредством въпросника, посочен в критерий 3, се оценяват в процеса на вътрешна оценка и в програмата за действие, ако е необходимо.

Оценка и проверка

Заявителят представя декларация за съответствие с този критерий, заедно със:

- копие от политиката в областта на околната среда,
- програмата за действие, и
- доклада за оценка, който се предоставя на разположение на компетентния орган в срок от 2 години след подаването на заявлението, а актуализираната му версия — на всеки две години.

За заявителите, които са регистрирани по EMAS или са сертифицирани по ISO 14001, се счита, че отговарят на изискванията. В този случай сертификатът по ISO 14001 или регистрацията по EMAS се представят като доказателство. В случая на сертифициране по ISO 14001, заявлението се придружава от доклад, обобщаващ резултатите по отношение на целите, определени в програмата за действие.

Критерий 2. Обучение на персонала

- а) Туристическото настаняване осигурява информация и обучение на персонала (включително на подизпълнителския външен персонал), включително писмени процедури или ръководства, за да се осигури прилагането на екологичните мерки и да се повиши съзнанието за екологично отговорно поведение в съответствие със задължителните и приложимите незадължителни критерии в настоящата екомаркировка на ЕС. По-специално, в обучението на персонала трябва да бъдат включени следните аспекти:
- i) политиката в областта на околната среда, планът за действие на обекта за туристическо настаняване и осведомеността за екомаркировката на ЕС за туристическо настаняване;
 - ii) действия за пестене на енергия по отношение на осветлението, климатичните и отоплителните системи, когато персоналът напусне помещението или се отворят прозорци;
 - iii) действия за пестене на вода, свързани с проверки за течове, поливане, честота на смяна на спалното бельо и кърпите и процедура за обратна промивка на филтрите на плувните басейни;
 - iv) действия за свеждане до минимум на използването на химикали във връзка с химическите продукти за почистване, миене на съдове, дезинфекция, пране и други специални почистващи препарати (напр. за обратна промивка на филтри на плуven басейн), които трябва да се използват само когато е необходимо; и при наличието на информация за дозирането, ограниченията за потреблението на посочените продукти да са посочените върху опаковката или тези, препоръчани от производителя;
 - v) действия за намаляване на отпадъците и за тяхното разделяне във връзка с изделията за еднократна употреба и категориите за обезвреждане;
 - vi) предпочитани от екологична гледна точка начини на превоз на разположение на персонала;
 - vii) според критерий 3, съответната информация, която персоналът трябва да предоставя на гостите.
- б) На целия нов персонал трябва да се осигурява подходящо обучение в рамките на четири седмици от постъпването на работа, както и най-малкото веднъж годишно опресняване по гореупоменатите аспекти за останалия персонал.

Оценка и проверка

Заявителят представя декларация за съответствие с този критерий, заедно с подробности за програмата за обучение и нейното съдържание, и посочва кои членове на персонала какво обучение са преминали и кога. Датите и видовете обучение на персонала се документират като доказателство, че опресняващото обучение се е състояло.

Критерий 3. Информация, предоставяна на гостите

- а) Обектът за туристическо настаняване трябва също така да предоставя информация на гостите, за да се осигури прилагането на екологичните мерки и да се повиши съзнанието за екологично отговорно поведение в съответствие със задължителните и приложимите незадължителни критерии в настоящата екомаркировка на ЕС. Тази информация трябва активно да се предоставя на гостите в устна или писмена форма на рецепцията или в стаите и трябва да включва по-специално следните аспекти:
- i) политика на обекта за туристическо настаняване в областта на околната среда и осведоменост относно екомаркировката на ЕС за туристическо настаняване;
 - ii) действия за пестене на енергия по отношение на осветлението, климатичните и отоплителните системи, когато гостите напуснат помещението или се отворят прозорци;
 - iii) действия за пестене на вода, свързани с проверки за течове и честота на смяна на спалното бельо и кърпите;
 - iv) действия за намаляване на отпадъците и за тяхното разделяне във връзка с изделията за еднократна употреба, категории за обезвреждане и отпадъци, които не трябва да се изхвърлят с отпадъчната вода. В допълнение, в помещенията за закуска и в столовите се поставят плакат или други информационни материали, с които се дават съвети за намаляване на хранителните отпадъци;
 - v) предпочитани от екологична гледна точка начини на превоз на разположение на гостите;
 - vi) услугата за туристическо настаняване трябва да предоставя информация на гостите за наличните местни туристически забележителности, местни пътеводители, местни ресторанти, местни пазари, центрове по занаяти.
- б) На гостите се дава въпросник, по интернет или на място, с въпроси за техните мнения относно общите екологични аспекти на обекта за туристическо настаняване, изброени в буква а), и тяхната обща удовлетвореност от съоръженията и услугите на обекта за туристическо настаняване. Въвежда се ясна процедура за документиране на забележките на клиентите, техните оплаквания, дадените отговори и предприетите корективни действия.

Оценка и проверка

Заявителят представя декларация за съответствие с този критерий, заедно с копия от информацията, предоставена на гостите. Заявителят посочва процедурите, въведени за разпространяване и събиране на информацията и въпросника, а също и за вземане под внимание на получените отговори.

Критерий 4. Обща поддръжка

На уредите/устройствата най-малко веднъж годишно или по-често се извършва профилактична поддръжка, ако това се изисква по закон или от съответните инструкции на производителя. Поддръжката включва проверка за евентуални течове и уверяване в правилното функциониране най-малкото на енергийното оборудване (напр. уреди за отопление, вентилация и климатизация (ОВК), хладилни системи и др.) и на водното оборудване (напр. водопроводни арматури, напоителни системи и др.) на територията на обекта за настаняване.

Уредите, използващи хладилни агенти, които попадат в обхвата на Регламент (ЕС) № 517/2014 на Европейския парламент и на Съвета ⁽¹⁾, се проверяват и поддържат, както следва:

- а) при оборудване, съдържащо флуорсъдържащи парникови газове в количества от 5 тона CO₂ еквивалент или повече, но по-малко от 50 тона CO₂ еквивалент — най-малко на всеки 12 месеца или, когато е монтирана система за откриване на течове, най-малко на всеки 24 месеца;
- б) при оборудване, съдържащо флуорсъдържащи парникови газове в количества от 50 тона CO₂ еквивалент или повече, но по-малко от 500 тона CO₂ еквивалент — най-малко на всеки шест месеца или, когато е монтирана система за откриване на течове, най-малко на всеки 12 месеца;
- в) при оборудване, съдържащо флуорсъдържащи парникови газове в количества от 500 тона CO₂ еквивалент или повече — най-малко на три месеца или, когато е монтирана система за откриване на течове, най-малко на всеки 6 месеца.

Всички дейности по поддръжката трябва да се записват в специален регистър за поддръжката, като се посочват приблизителните количества вода, които изтичат при течовете по водопроводната система.

⁽¹⁾ Регламент (ЕС) № 517/2014 на Европейския парламент и на Съвета от 16 април 2014 г. за флуорсъдържащите парникови газове и за отмяна на Регламент (ЕО) № 842/2006 (ОВ L 150, 20.5.2014 г., стр. 195).

Оценка и проверка

Заявителят представя декларация за съответствие, заедно с кратко описание на програмата за поддръжка, подробни данни за лицата или дружествата, извършващи поддръжката, както и регистъра на поддръжката.

Критерий 5. Мониторинг на потреблението

Туристическото настаняване трябва да има въведени процедури за събиране и мониторинг на данните месечно или най-малкото веднъж годишно, най-малко за следните аспекти:

- а) специфично енергийно потребление (kWh/гост-нощувка и/или kWh/m² (разгъната застроена площ) годишно);
- б) процент на крайното енергийно потребление, задоволено с възобновяема енергия, произведена на място (%);
- в) потребление на вода на гост-нощувка (литри/гост-нощувка), включително водата, използвана за напояване (ако е приложимо) и за всякакви други дейности, свързани с потребление на вода;
- г) генериране на отпадъци на гост-нощувка (kg/гост-нощувка). На хранителните отпадъци се извършва отделен мониторинг ⁽¹⁾;
- д) потреблението на химически продукти за почистване, миене на съдове, пране, дезинфекция и други специални почистващи препарати (напр. обратна промивка на филтри за плувен басейн) (kg или литри/гост-нощувка), като се посочва дали са готови за употреба или трябва да се разреждат;
- е) процент на продуктите с етикет тип I по ISO (%), използвани съгласно приложимите незадължителни критерии в настоящото Решение за екомаркировката на ЕС.

Оценка и проверка

Заявителят представя декларация за съответствие с този критерий, заедно с описание на процедурите за събиране и мониторинг. Обектът за туристическо настаняване докладва в кратко обобщение данните, събрани за изброените по-горе параметри на потреблението, заедно с доклада за вътрешна оценка, упоменат в критерий 1, който се предоставя на разположение на компетентния орган в срок от 2 години след подаването на заявлението и веднъж на всеки две години.

ЕНЕРГИЯ**Критерий 6. Енергийноэффективни уреди за отопление и подгряване на вода**

- а) Отоплителните водогрейни топлоизточници, монтирани в рамките на срока на валидност на лиценза за екомаркировка на ЕС, трябва да:
 - i) бъдат агрегат за високоефективно комбинирано производство на енергия, както е определен от Директива 2012/27/ЕС на Европейския парламент и на Съвета ⁽²⁾, или
 - ii) имат сезонна енергийна ефективност при отопление и/или максимално допустими емисии на ПГ в съответствие със стойностите в таблиците по-долу, изчислени както е посочено в Решение 2014/314/ЕС на Комисията ⁽³⁾:

Тип отоплителен водогреев топлоизточник	Показател за ефективност
Всички отоплителни уреди с изключение на топлоизточниците с котли на твърда биомаса и термопомпени топлоизточници	Минимална сезонна енергийна ефективност при отопление (η_s) ≥ 98 %
Топлоизточници с котел на твърда биомаса	Минимална сезонна енергийна ефективност при отопление (η_s) ≥ 79 %

⁽¹⁾ Приложимо, ако се предлага ресторантьорство и местните съоръжения за управление на отпадъци позволяват разделното събиране на органични отпадъци.

⁽²⁾ Директива 2012/27/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 25 октомври 2012 г. относно енергийната ефективност, за изменение на директиви 2009/125/ЕО и 2010/30/ЕС и за отмяна на директиви 2004/8/ЕО и 2006/32/ЕО (ОВ L 315, 14.11.2012 г., стр. 1).

⁽³⁾ Решение 2014/314/ЕС на Комисията от 28 май 2014 г. за установяване на критерии за присъждане на екомаркировката на ЕС на водогрейни топлоизточници (ОВ L 164, 3.6.2014 г., стр. 83).

Тип отоплителен водогреев топлоизточник	Показател за ефективност
Термопомпени топлоизточници (за термопомпите, използващи хладилни агенти с потенциал за глобално затопляне (ПГЗ) $\leq 2\,000$, са валидни два варианта; вариант 2 е задължителен за термопомпите, използващи хладилни агенти с ПГЗ $\leq 2\,000$)	Вариант 1 — Минимална сезонна енергийна ефективност при отопление/стойности на ПГЗ на хладилния агент
	$\eta_s \geq 107\%/[0—500]$
	$\eta_s \geq 110\%/(500—1\,000)$
	$\eta_s \geq 120\%/(1\,000—2\,000)$
	$\eta_s \geq 130\%> 2\,000$
	Вариант 2 — Максимално допустими емисии на ПГ
	150 g CO ₂ -еквивалент/kWh топлинна мощност

- б) Локалните отоплителни уреди, монтирани в рамките на срока на валидност на лиценза за екомаркировка на ЕС, трябва да отговарят на минималната сезонна енергийна ефективност при отопление, определена в Регламент (ЕС) 2015/1185 на Комисията ⁽¹⁾ или в Регламент (ЕС) 2015/1188 на Комисията ⁽²⁾.
- в) Водоподгревателните уреди, монтирани в рамките на срока на валидност на лиценза за екомаркировка на ЕС, трябва да имат най-малко следните съответни показатели за енергийна ефективност:

Тип водоподгревател	Показател за енергийна ефективност
Всички водоподгреватели с обявен товаров профил $\leq S$	Енергиен клас A ^(b)
Всички водоподгреватели, с изключение на термопомпените водоподгреватели, с обявен товаров профил $> S$ и $\leq XXL$	Енергиен клас A ^(b)
Термопомпени водоподгреватели с обявен товаров профил $> S$ и $\leq XXL$	Енергиен клас A+ ^(b)
Всички водоподгреватели с обявен товаров профил $> XXL$ (3XL и 4XL)	Енергийна ефективност при подгряване на вода $\geq 131\%$ ^(c)

^(b) Както е определено в приложение II към Делегиран регламент (ЕС) № 812/2013 на Комисията ⁽¹⁾.

^(c) Както е определено в приложение VI към Регламент (ЕС) № 814/2013 на Комисията ⁽²⁾.

⁽¹⁾ Делегиран регламент (ЕС) № 812/2013 на Комисията от 18 февруари 2013 г. за допълване на Директива 2010/30/ЕС на Европейския парламент и на Съвета по отношение на енергийното етикетироване на водоподгреватели, топлоакумулиращи резервоари за гореща вода и комплекти от водоподгревател и слънчево съоръжение (ОВ L 239, 6.9.2013 г., стр. 83).

⁽²⁾ Регламент (ЕС) № 814/2013 на Комисията от 2 август 2013 г. за прилагане на Директива 2009/125/ЕО на Европейския парламент и на Съвета по отношение на изискванията за екопроектиране за водоподгреватели и топлоакумулиращи резервоари за гореща вода (ОВ L 239, 6.9.2013 г., стр. 162).

- г) Съществуващите агрегати за комбинирано производство на енергия трябва да съответстват на определението за високоефективно комбинирано производство на енергия в приложение III към Директива 2004/8/ЕО на Европейския парламент и на Съвета ⁽³⁾ или приложение II към Директива 2012/27/ЕС, ако са монтирани след 4 декември 2012 г.
- д) Съществуващите бойлери, работещи с течни или газообразни горива, както са определени в Директива 92/42/ЕО на Съвета ⁽⁴⁾, трябва да отговарят на стандарти за ефективност, които са най-малкото еквивалентни на три звезди, както е посочено в същата директива. Ефективността на бойлерите, които не са обхванати от Директива 92/42/ЕО, трябва да съответства на посоченото в инструкциите на производителя и на националната и местната нормативна уредба относно енергийната ефективност, но за такива съществуващи бойлери (с изключение на бойлерите на биомаса) не трябва да се приема ефективност, по-малка от 88 %.

⁽¹⁾ Регламент (ЕС) 2015/1185 на Комисията от 24 април 2015 г. за изпълнение на Директива 2009/125/ЕО на Европейския парламент и на Съвета по отношение на изискванията за екопроектиране на локални отоплителни топлоизточници на твърдо гориво (ОВ L 193, 21.7.2015 г., стр. 1).

⁽²⁾ Регламент (ЕС) 2015/1188 на Комисията от 28 април 2015 г. за прилагане на Директива 2009/125/ЕО на Европейския парламент и на Съвета по отношение на изискванията за екопроектиране на локални отоплителни топлоизточници (ОВ L 193, 21.7.2015 г., стр. 76).

⁽³⁾ Директива 2004/8/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 11 февруари 2004 г. относно насърчаване на комбинираното производство на енергия, основаващо се на търсенето на полезна топлоенергия във вътрешния енергиен пазар, и за изменение на Директива 92/42/ЕО (ОВ L 52, 21.2.2004 г., стр. 50).

⁽⁴⁾ Директива 92/42/ЕО на Съвета от 21 май 1992 г. относно изискванията за ефективност на нови бойлери за топла вода с течно или газово гориво (ОВ L 167, 22.6.1992 г., стр. 17).

Оценка и проверка

За изискванията по букви а), б) и в) притежателят на лиценз информира компетентния орган при нов монтаж в рамките на срока на валидност на лиценза за екомаркировка на ЕС на съответните уреди и представя технически спецификации от производителя или професионалните техники, отговорни за монтажа, продажбата или поддръжката на отоплителните и водоподгревателните уреди, в които се посочва как е постигната изискваната ефективност. За водогрейните топлоизточници, притежаващи екомаркировка на ЕС, се счита, че отговарят на изискването по буква а), подточка ii). За продуктите с друг етикет за тип I по ISO, които отговарят на някое от изискванията, изброени в букви а)—д), се счита, че отговарят на изискванията по съответстващата точка от този критерий. Когато се използват водогрейни топлоизточници с екомаркировка на ЕС, заявителят представя копие от сертификата за екомаркировка на ЕС или копие от етикета на опаковката, които показват, че екомаркировка е присъдена в съответствие с Решение 2014/314/ЕС. Когато се използват продукти с друг етикет за тип I по ISO, заявителят представя копие от сертификата за етикетиране за тип I или копие от етикета на опаковката и посочва изискванията за етикетиране за тип I по ISO, изброени в букви а)—д). За изискванията по букви г) и д) заявителят представя технически спецификации от производителя или от професионалните техники, отговорни за монтажа, продажбата или поддръжката на отоплителните и водоподгревателните уреди, в които се посочва как е постигната изискваната ефективност.

Критерий 7. Енергийно ефективни климатични системи и въздушни термопомпи

Битовите климатизатори и въздушни термопомпи, монтирани в рамките на срока на валидност на лиценза за екомаркировка на ЕС, трябва да притежават най-малко следните съответстващи енергийни класове, както са определени в Делегиран регламент (ЕС) № 626/2011 на Комисията ⁽¹⁾:

Тип	Клас на енергийна ефективност (охлаждане/отопление)
Моносплит < 3 kW	A+++ / A+++
Моносплит 3—4 kW	A+++ / A+++
Моносплит 4—5 kW	A+++ / A++
Моносплит 5—6 kW	A+++ / A+++
Моносплит 6—7 kW	A++ / A+
Моносплит 7—8 kW	A++ / A+
Моносплит > 8 kW	A++ / A++
Мултисплит	A++ / A+

Забележка: Този критерий се прилага за захранвани от електрическата мрежа климатизатори и въздушни термопомпи с номинална мощност ≤ 12 kW при охлаждане или отопление, ако продуктът няма функция „охлаждане“. Този критерий не се отнася за уреди, които работят с неелектрически източници на енергия, и уреди, чиято кондензаторна или изпарителна страна, или и двете, не използват въздуха като топлопреносна среда.

Оценка и проверка

Притежателят на лиценз информира компетентния орган при нов монтаж на гореупоменатите уреди в рамките на срока на валидност на лиценза за екомаркировка на ЕС и представя технически спецификации от производителя или от професионалните техники, отговорни за монтажа, продажбата или поддръжката на климатичната инсталация, в които се посочва как е постигната изискваната ефективност.

⁽¹⁾ Делегиран регламент (ЕС) № 626/2011 на Комисията от 4 май 2011 г. за прилагане на Директива 2010/30/ЕС на Европейския парламент и на Съвета по отношение на енергийното етикетиране на климатизатори (ОВ L 178, 6.7.2011 г., стр. 1).

Критерий 8. Енергийноэффективно осветление

- а) На датата на присъждане на лиценза за екомаркировка на ЕС:
- i) най-малко 40 % от цялото осветление в обекта за туристическо настаняване трябва да бъде най-малко от клас А, както е определен в съответствие с приложение VI към Делегиран регламент (ЕС) № 874/2012 на Комисията ⁽¹⁾;
 - ii) най-малко 50 % от осветлението, намиращо се на места, в които е вероятно то да бъде включено за повече от пет часа на денонощие, трябва да бъде най-малко от клас А, както е определен в съответствие с приложение VI към Делегиран регламент (ЕС) № 874/2012.
- б) В срок от най-много 2 години, считано от датата на присъждането на лиценза за екомаркировка на ЕС:
- i) най-малко 80 % от цялото осветление в обекта за туристическо настаняване трябва да бъде най-малко от клас А, както е определен в съответствие с приложение VI към Делегиран регламент (ЕС) № 874/2012;
 - ii) 100 % от осветлението, намиращо се на места, в които е вероятно то да бъде включено за повече от пет часа на денонощие, трябва да бъде най-малко от клас А, както е определен в съответствие с приложение VI към Делегиран регламент (ЕС) № 874/2012.

Забележка: Процентите са определени спрямо общото количество осветителни тела, за които е подходящо използването на енергоспестяващо осветление. Горните цели не се прилагат за осветителни тела, чиито физически характеристики не позволяват използването на енергоспестяващо осветление.

Оценка и проверка

Заявителят представя на компетентния орган писмени доклади, в които се посочва общият брой на лампите и осветителните тела, подходящи за използване на енергоспестяващо осветление, работните часове и броя на енергоспестяващите лампи и осветителни тела, които са с енергийноэффективни лампи и осветителни тела най-малко от клас А, както е определен в съответствие с приложение VI към Делегиран регламент (ЕС) № 874/2012. Докладите трябва също така да включват обяснение за невъзможността за замяна на лампите и осветителните тела, чиито физически характеристики не позволяват използването на енергоспестяващи лампи и осветителни тела. Представят се два доклада, като първият е на датата на подаване на заявлението, а вторият съответно е в срок от най-много 2 години, считано от датата на присъждането.

Физическите характеристики, които могат да попречат на използването на енергоспестяващи електрически крушки, могат да включват: декоративно осветление, изискващо специализирани лампи и осветителни тела; осветление с възможност за димиране; ситуации, при които може да не съществува енергоспестяващо осветление. В такъв случай трябва да се представят доказателства за невъзможността да се използват енергоспестяващи лампи и осветителни тела. Това може да включва, например, снимков материал за вида на монтираното осветление.

Критерий 9. Регулиране на температурата

Температурата във всички общи части (например ресторанти, фойета и конферентни зали) трябва да бъде регулирана отделно в рамките на следния зададен интервал:

- i) през цялото лято зададената температура в общата част в режим на охлаждане е 22 °C или по-висока (± 2 °C по искане на клиентите).
- ii) през цялата зима зададената температура в общата част в режим на отопление е 22 °C или по-ниска (± 2 °C по искане на клиентите).

Оценка и проверка

Заявителят представя декларация за съответствие с този критерий, заедно с документация за системите за регулиране на температурата или процедурите, следвани за задаване на определените температурни интервали.

⁽¹⁾ Делегиран регламент (ЕС) № 874/2012 на Комисията от 12 юли 2012 г. за допълване на Директива 2010/30/ЕС на Европейския парламент и на Съвета по отношение на енергийното етикетане на електрически лампи и осветители (ОВ L 258, 26.9.2012 г., стр. 1).

Критерий 10. Автоматично изключване на системите за ОВК и осветлението

- а) Системите/уредите за ОВК, монтирани в рамките на срока на валидност на лиценза за екомаркировка на ЕС, трябва да са оборудвани със система за автоматично изключване при отваряне на прозорците и при излизане на гостите от стаята.
- б) При строителството и/или ремонта на всички нови и/или ремонтирани отдавани под наем обекти за настаняване/стаи за гости в рамките на срока на валидност на лиценза за екомаркировка на ЕС, се монтират автоматични системи (напр. датчици, централизиран ключ/карта и др.), които изключват цялото осветление при излизане на гостите от стаята.

Забележка: Малките обекти за настаняване (до 5 стаи) са освободени.

Оценка и проверка

Притежателят на лиценз информира компетентния орган при нов монтаж в рамките на срока на лиценза за екомаркировка на ЕС на системи или устройства за автоматично изключване на ОВК и осветлението и представя технически спецификации от професионалните техници, отговорни за монтажа или поддръжката на тези системи/устройства.

Критерий 11. Външни отоплителни и климатични уреди

Обектите за туристическо настаняване не използват отоплителни или климатични уреди за външни зони.

Оценка и проверка

Заявителят представя декларация за съответствие с този критерий. Това се проверява при посещението на място.

Критерий 12. Снабдяване с електроенергия от доставчик на електроенергия от възобновяеми източници

- а) В случай че има от **1 до 4 доставчици на индивидуални зелени тарифи, които предлагат 50 %** от електроенергията от възобновяеми източници **или от отделните сертификати за ГП** в мястото, където се намира обектът за настаняване:

Обектът за туристическо настаняване сключва договори за доставка на електроенергия, така че най-малко 50 % от електроенергията да бъде от възобновяеми източници, както е определена в Директива 2009/28/ЕО на Европейския парламент и на Съвета ⁽¹⁾. За целта:

За предпочитане е обектът за туристическо настаняване да сключи договор по **индивидуална тарифа за електроенергия**, която включва най-малко 50 % електроенергия от възобновяеми източници. Това изискване е изпълнено в случай, че най-малко за 50 % от цялостния горивен микс, предлаган от доставчика, е обявено, че се състоят от енергия от възобновяеми източници или в случай, че най-малко за 50 % от горивния микс на продукта с избраната тарифа е обявено, че се състоят от енергия от възобновяеми източници.

Или

Като алтернатива, минимално изискваните 50 % енергия от възобновяеми източници могат да се придобият чрез **необвързано закупуване** на гаранции за произход (ГП), както са определени в член 2, буква й) от Директива 2009/28/ЕО и които се търгуват в съответствие с принципите и правилата за функционирането на европейската система за енергийни сертификати (EESCS). За тази алтернатива трябва да са изпълнени следните условия:

- i) Националните разпоредби на държавата износител и държавата вносител предвиждат протоколи за място на произход, които се акредитират от Асоциацията на издаващите органи (АИО) съгласно принципите и правилата за функционирането на EESCS, за да се избегне двойното отчитане, в случай че клиентът избере необвързано закупуване на ГП.
- ii) Количеството на придобитите посредством необвързано закупуване ГП съответства на потреблението на заявителя на електроенергия през същия период от време.

⁽¹⁾ Директива 2009/28/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 23 април 2009 г. за насърчване използването на енергия от възобновяеми източници и за изменение и впоследствие за отмяна на директиви 2001/77/ЕО и 2003/30/ЕО (ОВ L 140, 5.6.2009 г., стр. 16).

- б) В случай че има **най-малко 5 доставчици на индивидуални тарифи за електроенергия, които предлагат електроенергия, която на 100 % е от възобновяеми източници** в мястото, където се намира обектът за настаняване, обектът за туристическо настаняване трябва да сключи договор за 100 % от електроенергията си от възобновяеми енергийни източници посредством индивидуална зелена тарифа. Това изискване е изпълнено, ако целият горивен микс, предлаган от доставчика, е обявен като 100 % от възобновяеми източници или ако продуктовият горивен микс на закупената тарифа е обявен като 100 % от възобновяеми източници.

Забележка: Обектите за туристическо настаняване, които попадат извън букви а) или б), са освободени. Само доставчиците, които предлагат мощността и волтажа, необходими на обекта за туристическо настаняване, се включват в минималния брой доставчици, упоменат в букви а) и б).

Оценка и проверка

Заявителят представя декларация от (или договора(ите) с) доставчика(ците) на електроенергия/гаранции за произход, посочваща вида на възобновяемия(ите) източник(ци) на енергия и процента на доставяната електрическа енергия, която е от възобновяеми източници, както и списък на доставчиците по зелени тарифи, предлагащи зелена електроенергия в мястото, където се намира обектът за настаняване. В допълнение, заявителите, използващи необвързано закупуване по буква а), представят декларация от доставчика на гаранциите за произход, показваща спазването на условията, упоменати в буква а).

Заявителите, които нямат достъп до доставчици, предлагащи тарифата за електроенергия, описана по-горе, или гаранции за произход в мястото, където се намира обектът за настаняване, представят документални доказателства за липсата на достъп до доставчици на зелена тарифа и необвързани ГП.

Съгласно член 2, буква а) от Директива 2009/28/ЕО енергия от възобновяеми източници означава енергия от възобновяеми неизкопаеми източници, а именно вятърна, слънчева, аеротермална, геотермална, хидротермална и океанска енергия, водноелектрическа енергия, биомаса, сметишен газ, газ от пречиствателни инсталации за отпадни води и биогазове.

Критерий 13. Каменни въглища и течни горива за отопление

Като енергиен източник не могат да се използват течни горива за отопление със съдържание на сяра над 0,1 % и каменни въглища.

Забележка: Този критерий се отнася само за туристическо настаняване, което има автономна отоплителна система.

Оценка и проверка

Заявителят представя декларация за съответствие с този критерий, посочваща вида на използваните енергийни източници. Това се проверява при посещението на място.

ВОДА

Критерий 14. Ефикасни водни арматури: кранове за баня и душове

Без да се засягат местните или националните разпоредби за дебита на крановете и душовете за баня, средният дебит на крановете и душовете за баня не трябва да надвишава 8,5 литра/минута.

Забележка: Ваните, душовете за дъждовна струя и душовете за масаж са освободени.

Оценка и проверка

Заявителят представя декларация за съответствие с този критерий и съответната документация, включително обяснение как обектът за туристическо настаняване изпълнява този критерий (напр. използване на дебитомер или малък съд и часовник). За санитарните арматури с екомаркировка на ЕС или с друг етикет за тип I по ISO, които изпълняват гореупоменатите изисквания, се счита, че отговарят на изискванията. Когато се използват санитарни арматури с екомаркировката на ЕС, заявителят представя копие от сертификата за екомаркировка на ЕС или копие от етикета на опаковката, които показват, че екомаркировката е присъдена в съответствие с Решение 2013/250/ЕС на Комисията⁽¹⁾. Когато се използват продукти с друг етикет за тип I по ISO, заявителят представя копие от сертификата за етикетиране за тип I по ISO или копие от етикета на опаковката и посочва изискванията за етикетиране за тип I по ISO, които съответстват на упоменатите по-горе.

⁽¹⁾ Решение 2013/250/ЕС на Комисията от 21 май 2013 г. за установяване на екосъобразни критерии за присъждане на знака за екомаркировка на ЕС по отношение на санитарни арматури (ОВ L 145, 31.5.2013 г., стр. 6).

Критерий 15. Ефикасни водни арматури: тоалетни и писоари

Без да се засягат местните или националните разпоредби за промиването на тоалетни и писоари:

- а) в обекта за настаняване не е разрешено непрекъснато промиване на нито един писоар;
- б) тоалетните, монтирани в рамките на срока на валидност на лиценза за екомаркировка на ЕС, трябва да имат ефективна промивка $\leq 4,5$ l.

Оценка и проверка

Заявителят представя подробно описание на начина, по който обектът за туристическо настаняване изпълнява този критерий, заедно с подходящата подкрепяща документация. За изискване 2 притежателят на лиценз информира компетентния орган за нов монтаж на тоалетни в рамките на срока на лиценза за екомаркировка на ЕС, заедно със съответната подкрепяща документация. За промивните тоалетни и писоарите с екомаркировка на ЕС и тоалетните и писоарите с друг етикет за тип I по ISO, които изпълняват гореупоменатите изисквания, се счита, че отговарят на изискванията. Когато се използват тоалетни и писоари с екомаркировка на ЕС, заявителят представя копие от сертификата за екомаркировка на ЕС или копие от етикета на опаковката, които показват, че екомаркировка е присъдена в съответствие с Решение 2013/641/ЕС на Комисията ⁽¹⁾. Когато се използват продукти с друг етикет за тип I по ISO, заявителят представя копие от сертификата за етикетирането за тип I по ISO или копие от етикета на опаковката и посочва изискванията за етикетиране за тип I по ISO, които съответстват на упоменатите по-горе.

Критерий 16. Намаление на прането чрез многократна употреба на кърпите и спалното бельо

По подразбиране спалното бельо и кърпите в обекта за туристическо настаняване трябва да се сменят с честотата, която е установена в неговата програма за екологично действие и трябва да е по-ниска от ежедневната смяна, освен ако такава смяна се изисква по закон или от национални подзаконови актове или е установена от сертифицираща схема на трета страна, в която участва услугата за туристическо настаняване. По-чести смени трябва да се извършват само при изрично искане на гостите.

Оценка и проверка

Заявителят представя декларация за съответствие с този критерий, заедно със съответната документация относно честотата, установена от обекта за туристическо настаняване или от сертифицирането от трета страна, или от закона или националните подзаконови актове.

ОТПАДЪЦИ И ОТПАДЪЧНИ ВОДИ**Критерий 17. Предотвратяване на образуването на отпадъци: план за намаляване на отпадъците от ресторантьорството**

Без да се засягат местните или националните разпоредби относно предлагането на ресторантьорство:

- а) с цел да се намалят отпадъците от опаковки, в ресторантьорството не трябва да се използват опаковки за единични дози на трайни хранителни продукти (напр. кафе, захар, какао на прах (с изключение на чаените пакетчета));
- б) с цел да се балансират отпадъците от опаковки/храни в зависимост от сезона: за всички бързо развалящи се хранителни продукти (напр. кисело мляко, сладка, мед, студени меса, сладкарски изделия) обектът за туристическо настаняване управлява предлагането на храна на гостите така, че да се сведат до минимум както отпадъците от храни, така и от опаковки. За да постигне това, обектът за туристическо настаняване следва документирана процедура, свързана с програмата за действие (критерий 1), в която е посочено как на базата на броя на гостите се оптимизира балансът на отпадъците от храни/опаковки.

Освободени от този критерий са: магазините и автоматите за продажба, които са под управлението на обекта за туристическо настаняване, и единичните дози кафе и захар в стаите, при условие че продуктите, използвани за тази цел, са от справедлива търговия и/или са сертифицирани като биологични продукти, а използваните капсули с кафе (ако е приложимо) се връщат на производителя за рециклиране.

⁽¹⁾ Решение 2013/641/ЕС на Комисията от 7 ноември 2013 г. за определяне на екологични критерии за присъждане на знака за екомаркировка на ЕС на промивни тоалетни и писоари (ОВ L 299, 9.11.2013 г., стр. 38).

Оценка и проверка

Заявителят представя декларация за съответствие с този критерий и документ, в който е описана процедурата за свеждане до минимум на отпадъците от храни и опаковки. Представят се всички разпоредби, които изискват използването на продукти в разфасовки по единични дози. Ако е приложимо, се представя документация, която демонстрира изпълнението на условията, изисквани за освобождаване (напр. декларацията за обратно приемане на капсулите от кафе от производителя, етикет на опаковката за биологичен продукт и/или справедлива търговия). Това се проверява при посещението на място.

Нетрайните храни се определят като храни, подлежащи на разваляне или разпадане, обикновено храни, които например са били обработени в минимална степен или не са консервирани по друг начин и които трябва да се съхраняват в хладилна среда, за да се забави процесът на разваляне и загуба на качество (Кодекс алиментариус).

Критерий 18. Предотвратяване на образуването на отпадъци: изделия за еднократна употреба

- а) В стаите не трябва да има тоалетни принадлежности за еднократна употреба (шапки за душ, четки, пили за нокти, шампоани, сапуни и др.) на разположение на гостите, освен ако бъдат поискани от гостите или има правно задължение, или това е изискване на независима схема за оценка/сертифициране на качеството или политика на хотелска верига, на които обектът за туристическо настаняване е член.
- б) В стаите и ресторантите/баровете не трябва да има изделия за еднократна употреба за ресторантьорство (съдове, прибори, кани за вода) на разположение на гостите, освен ако заявителят има договор със съоръжение за рециклиране за такива изделия.
- в) В стаите не се използват кърпи и спално бельо за еднократна употреба (за непромокаемите подложки има изключение).

Оценка и проверка

Заявителят представя декларация за съответствие с този критерий, заедно със съответната документация, която показва как е изпълнен критерият. Също така се представят всеки законодателен акт или независима схема за оценка/сертифициране на качеството, които изискват използването на изделия за еднократна употреба. Това се проверява при посещението на място.

Критерий 19. Сортиране и изпращане на отпадъците за рециклиране

- а) Без да се засягат местните или националните разпоредби за разделянето на отпадъците, в стаите и/или на всеки етаж и/или на централно място в обекта за туристическо настаняване на разположение на гостите трябва да има подходящи контейнери за разделяне на отпадъците.
- б) В обекта за туристическо настаняване отпадъците се разделят по категориите, изисквани или предложени от наличните местни съоръжения за управление на отпадъците, като особено внимание се обръща на тоалетните принадлежности и опасните отпадъци, напр. тонери, мастила, хладилно и електрическо оборудване, батерии, енергоспестяващи крушки, фармацевтични продукти и мазнини/масла.

Оценка и проверка

Заявителят представя декларация за съответствие с този критерий, посочваща различните категории отпадъци, приемани от местните власти, и/или съответните договори за услуги за рециклиране. Това се проверява при посещението на място.

ДРУГИ КРИТЕРИИ

Критерий 20. Забрана за пушене в общите зони и стаите

- а) Забрана за пушене във всички общи помещения.
- б) Забрана за пушене в най-малко 80 % от стаите за гости или обектите за настаняване за отдаване под наем (закръглено до най-близкото цяло число).

Оценка и проверка

Заявителят представя декларация за съответствие с този критерий и документални доказателства като снимки на указателните табели в обекта за туристическо настаняване. Заявителят посочва броя и вида на стаите за гости и посочва в кои от тях пушенето е забранено.

Критерий 21. На сърчаване на предпочитани от екологична гледна точка начини на превоз

На уебсайта на обекта за настаняване (ако има такъв), както и на място за гостите и персонала трябва да е налична следната информация:

- а) подробности за предпочитаните от екологична гледна точка начини на превоз, налични за посещение на града/селото, където се намира обектът за туристическо настаняване (обществен транспорт, велосипеди и др.);
- б) подробности за предпочитаните от екологична гледна точка начини на превоз, налични за пристигане/напускане на града/селото, където се намира обектът за туристическо настаняване;
- в) ако са налични, специалните предложения или договори с превозни агенции, които обектът за туристическо настаняване евентуално предлага на гостите и персонала (напр. услуга „шатъл“, автобус за служителите по подходящ маршрут, електромобили и др.)

Оценка и проверка

Заявителят представя декларация за съответствие с този критерий, заедно с копия от наличните информационни материали, напр. уебсайтове, брошури и др.

Критерий 22. Информация, присъстваща в екомаркировката на ЕС

Незадължителният етикет с текстово поле трябва да съдържа следния текст:

„Обектът за туристическо настаняване взема активни мерки за намаляване на въздействието си върху околната среда

- на сърчава използването на енергия от възобновяеми източници,
- пести енергия и вода,
- и намалява отпадъците.“

Указанията за използването на незадължителния етикет с текстово поле са публикувани в „Указания за използването на логото за екомаркировка на ЕС“ на уебсайта:

http://ec.europa.eu/environment/ecolabel/documents/logo_guidelines.pdf

Оценка и проверка

Заявителят представя декларация за съответствие с този критерий, посочваща върху каква основа възнамерява да изобрази логото.

РАЗДЕЛ Б**КРИТЕРИИ, ПОСОЧЕНИ В ЧЛЕН 3, БУКВА б)****ОБЩО УПРАВЛЕНИЕ****Критерий 23. Регистрация по EMAS, сертифициране на туристическото настаняване по ISO (до 5 точки)**

Обектът за туристическо настаняване трябва да е регистриран съгласно Схемата на Съюза за управление по околна среда и одит (EMAS) (5 точки) или да е сертифициран по стандарта ISO 14001 (3 точки), или да е сертифициран по стандарта ISO 50001 (2 точки).

Оценка и проверка

Заявителят представя подходящо доказателство за регистрация по EMAS или сертифициране(ия) по ISO.

Критерий 24. Регистрация по EMAS или сертифициране по ISO на доставчиците (до 5 точки)

Най-малко двама от основните доставчици на стоки или услуги за обекта за туристическо настаняване трябва да са местни и да са регистрирани по EMAS (5 точки) или да са сертифицирани по ISO 14001 (2 точки), или да са сертифицирани по стандарта ISO 50001 (1,5 точки).

За целите на този критерий, за местен доставчик на услуги се счита доставчик, който е разположен в радиус от 160 километра от обекта за туристическо настаняване.

Оценка и проверка

Заявителят представя подходящо доказателство за регистрация по EMAS или сертифициране(ия) по ISO най-малко за двама от основните си доставчици.

Критерий 25. Услуги с екомаркировка (до 4 точки)

Всички възложени на външни изпълнители услуги за пране и/или почистване се извършват от доставчик, на който е присъден етикет за тип I по ISO (2 точки за всяка услуга, максимално до 4 точки).

Оценка и проверка

Заявителят представя подходящо доказателство за сертифициране за тип I по ISO на доставчиците на услуги за пране и/или почистване.

Критерий 26. Екологична и социална комуникация и образование (до 2 точки)

- а) Обектът за туристическо настаняване осигурява за гостите информация и образователни материали относно мерките за опазване на местното биологичното разнообразие, ландшафт и природа (1 точка).
- б) Забавленията за гостите включват образователни елементи за околната среда (напр. книги, аниматорски програми, събития) (1 точка).

Оценка и проверка

Заявителят представя подробно описание на начина, по който обектът за туристическо настаняване изпълнява този критерий, заедно с подходящата подкрепяща документация.

Критерий 27. Мониторинг на потреблението: индивидуално измерване на потреблението на енергия и вода (до 2 точки)

Обектът за туристическо настаняване трябва да разполага с монтирани уреди за измерване на енергията и водата, за да се позволи събирането на данни за потреблението на различните дейности и/или машини, например за следните категории (1 точка за всяка категория, максимално до 2 точки):

- а) стаи;
- б) къмпингови места;
- в) пералня;
- г) кухня;
- д) конкретни машини (напр. хладилници, перални машини).

Оценка и проверка

Заявителят представя подробно описание на начина, по който обектът за туристическо настаняване изпълнява този критерий, заедно с карта на разположението на измервателните уреди.

ЕНЕРГИЯ**Критерий 28. Енергийноэффективни уреди за отопление и подгряване на вода (до 3 точки)**

Обектът за туристическо настаняване трябва да разполага най-малко със следното:

- а) отоплителен водогреев топлоизточник, който отговаря на критерий 6, буква а) (1 точка);
- б) локален отоплителен уред, който е най-малкото от енергиен клас А, както е определен в Делегиран регламент (ЕС) 2015/1186 на Комисията ⁽¹⁾ (1 точка);
- в) водоподгревателен уред, който отговаря на критерий 6, буква в) (1 точка).

⁽¹⁾ Делегиран регламент (ЕС) 2015/1186 на Комисията от 24 април 2015 г. за допълване на Директива 2010/30/ЕС на Европейския парламент и на Съвета по отношение на енергийното етикетиране на локални отоплителни топлоизточници (ОВ L 193, 21.7.2015 г., стр. 20).

Оценка и проверка

Заявителят представя технически спецификации от производителя или от професионалните техники, отговорни за монтажа, продажбата или поддръжката на отоплителните и водоподгревателните уреди, в които се посочва как е постигната изискваната ефективност, изисквана по критерий 6, букви а), б) и в). За водогрейните топлоизточници, притежаващи екомаркировката на ЕС, се счита, че отговарят на изискването по критерий 6, буква а), подточка ii). За продуктите с друг етикет за тип I по ISO, които отговарят на някое от изискванията, изброени в критерий 6, букви а), б) и в), се счита, че отговарят на изискванията. Когато се използват водогрейни топлоизточници с екомаркировката на ЕС, заявителят представя копие от сертификата за екомаркировка на ЕС или копие от етикета на опаковката, които показват, че екомаркировката е присъдена в съответствие с Решение 2014/314/ЕС. Когато се използват продукти с друг етикет за тип I по ISO, заявителят представя копие от сертификата за етикетиране за тип I или копие от етикета на опаковката и посочва изискванията за етикетиране за тип I по ISO, изброени в букви а), б) и в).

Критерий 29. Енергийноэффективни климатични системи и въздушни термopомпи (до 3,5 точки)

Обектът за туристическо настаняване трябва да отговаря на един от праговете:

- а) 50 % от битовите климатизатори или въздушните термopомпи (закръглено до най-близкото цяло число) имат енергийна ефективност, която е по-висока най-малко с 15 % от прага, определен в критерий 7 (1,5 точки);
- б) 50 % от битовите климатизатори или въздушните термopомпи (закръглено до най-близкото цяло число) имат енергийна ефективност, която е по-висока най-малко с 30 % от прага, определен в критерий 7 (3,5 точки).

Оценка и проверка

Заявителят представя технически спецификации от производителя или от професионалните техники, отговорни за монтажа, продажбата и/или поддръжката на климатичната система, в които се посочва как е постигната изискваната енергийна ефективност.

Критерий 30. Въздушни термopомпи с топлинна мощност до 100 kW (3 точки)

Обектът за туристическо настаняване трябва да разполага най-малко с една въздушна термopомпа, която отговаря на критерий 7 (ако е приложимо, вж. забележката в критерий 7) и е с присъдена екомаркировка на ЕС съгласно Решение 2007/742/ЕО на Комисията ⁽¹⁾ или с друг етикет за тип I по ISO.

Оценка и проверка

Заявителят представя технически спецификации от производителя или от професионалните техники, отговорни за монтажа, продажбата и/или поддръжката на въздушната термopомпа, в които се посочва как е постигната изискваната енергийна ефективност (ако е приложимо). Когато се използват термopомпени топлоизточници с екомаркировката на ЕС, заявителят представя копие от сертификата за екомаркировка на ЕС или копие от етикета на опаковката, които показват, че екомаркировката е присъдена в съответствие с Решение 2007/742/ЕО. Когато се използват продукти с друг етикет за тип I по ISO, заявителят представя копие от сертификата за етикетиране за тип I или копие от етикета на опаковката.

Критерий 31. Енергийноэффективни домакински уреди и осветление (до 4 точки)

Обектът за туристическо настаняване трябва да разполага с енергийноэффективни уреди за следните категории (0,5 точки или 1 точка за всяка една от следните категории, максимално до 4 точки):

- а) битови хладилни уреди, от които най-малко 50 % (0,5 точки) или 90 % (1 точка) (закръглено до най-близкото цяло число) са с енергиен етикет на ЕС за клас A++ или по-висок, както е определен в приложение IX към Делегиран регламент (ЕС) № 1060/2010 на Комисията ⁽²⁾;
- б) битови електрически фурни, от които най-малко 50 % (0,5 точки) или 90 % (1 точка) (закръглено до най-близкото цяло число) са с енергиен етикет на ЕС за клас A++ или по-висок, както е определен в приложение I към Делегиран регламент (ЕС) № 65/2014 на Комисията ⁽³⁾;

⁽¹⁾ Решение 2007/742/ЕО на Комисията от 9 ноември 2007 г. за установяване на екологичните критерии за присъждането на знака за екомаркировка на Общността на електрически, газови или абсорбционни термopомпи (ОВ L 301, 20.11.2007 г., стр. 14).

⁽²⁾ Делегиран регламент (ЕС) № 1060/2010 на Комисията от 28 септември 2010 г. за допълване на Директива 2010/30/ЕС на Европейския парламент и на Съвета по отношение на енергийното етикетиране на домашни хладилни уреди (ОВ L 314, 30.11.2010 г., стр. 17).

⁽³⁾ Делегиран регламент (ЕС) № 65/2014 на Комисията от 1 октомври 2013 г. за допълване на Директива 2010/30/ЕС на Европейския парламент и на Съвета по отношение на енергийното етикетиране на битови фурни и абсорбатори (ОВ L 29, 31.1.2014 г., стр. 1).

- в) домакински съдомиялни машини, от които най-малко 50 % (0,5 точки) или 90 % (1 точка) (закръглено до най-близкото цяло число) са с енергиен етикет на ЕС за клас A++ или по-висок, както е определен в приложение VI към Делегиран регламент (ЕС) № 1059/2010 на Комисията ⁽¹⁾;
- г) битови перални машини, от които най-малко 50 % (0,5 точки) или 90 % (1 точка) (закръглено до най-близкото цяло число) са с енергиен етикет на ЕС за клас A++ или по-висок, както е определен в приложение VI към Делегиран регламент (ЕС) № 1061/2010 на Комисията ⁽²⁾;
- д) офис оборудване, от което най-малко 50 % (0,5 точки) или 90 % (1 точка) (закръглено до най-близкото цяло число) е класирано по ENERGY STAR, както е определено от спецификациите Energy Star v6.1 за компютри и съгласно споразумението в Решение (ЕС) 2015/1402 на Комисията ⁽³⁾, от Energy Star v6.0 за екрани, от Energy Star v2.0 за оборудване за възпроизвеждане на изображения, от Energy Star v1.0 за източници на непрекъсваемо захранване и/или Energy Star v2.0 за сървъри на предприятия и съгласно споразумението в Решение 2014/202/ЕС на Комисията ⁽⁴⁾;
- е) битови барабанни сушилни машини, от които най-малко 50 % (0,5 точки) или 90 % (1 точка) (закръглено до най-близкото цяло число) са с енергиен етикет на ЕС за клас A++ или по-висок, както е определен в приложение VI към Делегиран регламент (ЕС) № 392/2012 на Комисията ⁽⁵⁾;
- ж) битови прахосмукачки, от които най-малко 50 % (0,5 точки) или 90 % (1 точка) (закръглено до най-близкото цяло число) са с енергиен етикет на ЕС за клас A или по-висок, както е определен в приложение I към Делегиран регламент (ЕС) № 665/2013 на Комисията ⁽⁶⁾;
- з) електрически лампи и осветителни тела, от които най-малко 50 % (0,5 точки) или 90 % (1 точка) са най-малко от клас A++, както е определен в приложение VI към Делегиран Регламент (ЕС) № 874/2012.

Забележка: Този критерий не се отнася за уреди и осветление, които не са обхванати от регламента, посочен за всяка категория (напр. промишлени уреди).

Оценка и проверка

Заявителят представя документация, показваща енергийния клас (сертификат Energy Star за категория д) на всички уреди от приложимата категория.

Критерий 32. Оползотворяване на топлина (до 3 точки)

Обектът за туристическо настаняване трябва да разполага със система за оползотворяване на топлината за една (1,5 точки) или две (3 точки) от следните категории: хладилни системи, вентилатори, перални машини, съдомиялни машини, плувни басейни, отпадъчна вода от санитарно-битови нужди.

Оценка и проверка

Заявителят представя декларация за съответствие с този критерий заедно с документация за системите за оползотворяване на топлина (напр. копие от проекта на въведените системи за оползотворяване на топлина, описание от техник и др.).

⁽¹⁾ Делегиран регламент (ЕС) № 1059/2010 на Комисията от 28 септември 2010 г. за допълване на Директива 2010/30/ЕС на Европейския парламент и на Съвета по отношение на енергийното етикетирание на домакински съдомиялни машини (ОВ L 314, 30.11.2010 г., стр. 1).

⁽²⁾ Делегиран регламент (ЕС) № 1061/2010 на Комисията от 28 септември 2010 г. за допълване на Директива 2010/30/ЕС на Европейския парламент и на Съвета по отношение на енергийното етикетирание на битови перални машини (ОВ L 314, 30.11.2010 г., стр. 47).

⁽³⁾ Решение (ЕС) 2015/1402 на Комисията от 15 юли 2015 г. за определяне на позицията на Европейския съюз по отношение на вземането на решение от управляващите органи към Споразумението между правителството на Съединените американски щати и Европейския съюз за координирането на програми за етикетирание на енергийната ефективност на офис оборудване относно преразглеждане на спецификациите за компютри, включени в приложение В към споразумението (ОВ L 217, 18.8.2015 г., стр. 9).

⁽⁴⁾ Решение 2014/202/ЕС на Комисията от 20 март 2014 г. за определяне на позицията на Европейския съюз относно решение на Управляващите органи към Споразумението между правителството на Съединените американски щати и Европейския съюз за координирането на програми за етикетирание на енергийната ефективност на офис оборудване относно добавянето на спецификации за компютърни сървъри и източници на непрекъсваемо електрическо захранване в приложение В към Споразумението и за преразглеждане на спецификациите за екрани и за оборудване за възпроизвеждане на изображения, включени в приложение В към Споразумението (ОВ L 114, 16.4.2014 г., стр. 68).

⁽⁵⁾ Делегиран регламент (ЕС) № 392/2012 на Комисията от 1 март 2012 г. за допълване на Директива 2010/30/ЕС на Европейския парламент и на Съвета по отношение на енергийното етикетирание на битови барабанни сушилни машини (ОВ L 123, 9.5.2012 г., стр. 1).

⁽⁶⁾ Делегиран регламент (ЕС) № 665/2013 на Комисията от 3 май 2013 г. за допълване на Директива 2010/30/ЕС на Европейския парламент и на Съвета по отношение на енергийното етикетирание на прахосмукачки (ОВ L 192, 13.7.2013 г., стр. 1).

Критерий 33. Регулиране на температурата и изолация на прозорците (до 4 точки)

- а) Температурата във всяка от стаите за гости се регулира от гостите. Системата за регулиране на температурата трябва да позволява самостоятелно регулиране в рамките на следните зададени интервали (2 точки):
- i) през лятото температурата на стаята, когато е в режим на охлаждане, е зададена на или над 22 °C;
 - ii) през зимата температурата на стаята, когато е в режим на отопление, е зададена на или под 22 °C;
- б) 90 % от прозорците в отопляемите и/или климатизирани стаи и в общите помещения са изолирани най-малко с двойни стъкла или по еквивалентен начин (2 точки).

Оценка и проверка

Заявителят представя декларация за съответствие с този критерий, заедно със съответната документация за системите за регулиране на температурата или процедурите, следвани за задаване на определените температурни интервали, или снимки на прозорците. В случай че е използвана изолация за прозорците, еквивалентна на многослойно остъкляване, се представя декларация от експерт.

Критерий 34. Автоматично изключване на уреди/устройства (до 4,5 точки)

- а) 90 % от стаите за гости в обекта за туристическо настаняване (закръглено до най-близкото цяло число) трябва да са оборудвани с автоматично изключване на монтираните системи за ОВК при отваряне на прозорците и при излизане на гостите от стаята (1,5 точки);
- б) 90 % от стаите за гости в обекта за туристическо настаняване (закръглено до най-близкото цяло число) трябва да са оборудвани с автоматична система, която изключва осветлението при излизане на гостите от стаята (1,5 точки);
- в) 90 % от външното осветление (закръглено до най-близкото цяло число), което не е необходимо за целите на сигурността, трябва да се изключва автоматично след определено време или да се задейства от датчик за близост (1,5 точки).

Оценка и проверка

Заявителят представя технически спецификации от професионалните техници, отговорни за монтажа или поддръжката на тези уреди/устройства.

Критерий 35. Районно отопление/охлаждане и охлаждане от комбинирано производство на енергия (до 4 точки)

- а) Отоплението и/или охлаждането в обекта за туристическо настаняване трябва да се осигуряват от ефективна районна отоплителна или охладителна система. За целите на екомаркировката на ЕС, това се определя, както следва: районна отоплителна или охладителна система, която използва най-малко 50 % енергия от възобновяеми източници, 50 % отпадна топлина, 75 % топлинна енергия от комбинирано производство на енергия или 50 % от съчетание на такава енергия и топлина, съгласно определението в Директива 2012/27/ЕС (2 точки).
- б) Охлаждането на обекта за туристическо настаняване трябва да се осигурява от агрегат за високоэффективно комбинирано производство на енергия, в съответствие с Директива 2012/27/ЕС (2 точки).

Оценка и проверка

Заявителят представя декларация за съответствие с този критерий, заедно с документация за районната отоплителна система и/или охладителната система на базата на комбинирано производство на енергия.

Критерий 36. Електрически сешоари за ръце с датчик за близост (1 точка)

Всички електрически сешоари за ръце трябва да са оборудвани с датчици за близост или да имат присъден етикет за тип I по ISO.

Оценка и проверка

Заявителят представя подходяща подкрепяща документация за това как обектът за туристическо настаняване изпълнява този критерий. Когато се използват продукти, етикетирани за тип I по ISO, заявителят представя копие от сертификата за етиктиране за тип I или копие от етикета на опаковката.

Критерий 37. Емисии от отоплителни топлоизточници (1,5 точки)

За отоплителни топлоизточници в обекта за туристическо настаняване, съдържанието на азотен оксид (NO_x) в димния газ не трябва да превишава максимално допустимите стойности, посочени в таблицата по-долу и изчислени в съответствие със следните актове:

- а) за водогрейни отоплителни топлоизточници на газообразни и течни горива — Регламент (ЕС) № 813/2013 на Комисията ⁽¹⁾;
- б) за водогрейни отоплителни топлоизточници на твърдо гориво — Регламент (ЕС) 2015/1189 на Комисията ⁽²⁾;
- в) за локални отоплителни топлоизточници на газообразни и течни горива — Регламент (ЕС) 2015/1188;
- г) за локални отоплителни топлоизточници на твърдо гориво — Регламент (ЕС) 2015/1185.

Топлогенераторна технология	Максимално допустими емисии на NO _x
Газови топлоизточници	За водогрейни топлоизточници, оборудвани с двигател с вътрешно горене: 240 mg/kWh входяща енергия при ГТИ За водогрейни и локални топлоизточници, оборудвани с външно горене (котли): 56 mg/kWh входяща енергия при ГТИ
Топлоизточници на течено гориво	За водогрейни топлоизточници, оборудвани с двигател с вътрешно горене: 420 mg/kWh входяща енергия при ГТИ За водогрейни топлоизточници и локални топлоизточници, оборудвани с външно горене (котли): 120 mg/kWh входяща енергия при ГТИ
Топлоизточници на твърдо гориво	Водогрейни отоплителни топлоизточници: 200 mg/Nm ³ при 10 % O ₂ Локални отоплителни топлоизточници: 200 mg/Nm ³ при 13 % O ₂

За котли на твърдо гориво и за локални отоплителни топлоизточници на твърдо гориво в обекта за туристическо настаняване, емисиите на прахови частици (ПЧ) в димния газ не трябва да превишават максимално допустимите стойности, определени съответно в Регламент (ЕС) 2015/1189 и в Регламент (ЕС) 2015/1185.

Оценка и проверка

Заявителят представя технически спецификации от производителя или от професионалните техники, отговорни за монтажа, продажбата или поддръжката на отоплителните топлоизточници, в които се посочва как е постигната изискваната ефективност. За водогрейните топлоизточници, притежаващи екомаркировката на ЕС, се счита, че отговарят на изискванията. За продуктите с друг етикет за тип I по ISO, които изпълняват гореупоменатите изисквания, се счита, че отговарят на изискванията. Когато се използват водогрейни топлоизточници с екомаркировката на ЕС, заявителят представя копие от сертификата за екомаркировка на ЕС или копие от етикета на опаковката, които показват, че екомаркировката е присъдена в съответствие с Решение 2014/314/ЕС. Когато се използват продукти с друг етикет за тип I по ISO, заявителят представя копие от сертификата за етиктиране за тип I или копие от етикета на опаковката и посочва изискванията за етиктиране за тип I по ISO, които съответстват на гореупоменатите изисквания.

⁽¹⁾ Регламент (ЕС) № 813/2013 на Комисията от 2 август 2013 г. за прилагане на Директива 2009/125/ЕО на Европейския парламент и на Съвета по отношение на изискванията за екопроектиране на отоплителни топлоизточници и комбинирани топлоизточници (ОВ L 239, 6.9.2013 г., стр. 136).

⁽²⁾ Регламент (ЕС) 2015/1189 на Комисията от 28 април 2015 г. за прилагане на Директива 2009/125/ЕО на Европейския парламент и на Съвета по отношение на изискванията за екопроектиране на котли на твърдо гориво (ОВ L 193, 21.7.2015 г., стр. 100).

Критерий 38. Снабдяване с електроенергия от доставчик на електроенергия от възобновяеми източници (до 4 точки)

- а) Обектът за туристическо настаняване сключва договор по индивидуална тарифа за електроенергия, която съдържа 100 % (общия горивен микс, предлаган от доставчика, или горивния микс на продукта на закупената тарифа) електроенергия от възобновяеми енергийни източници, както е определена в Директива 2009/28/ЕО (3 точки) и е сертифицирана с етикет за екологична електроенергия (4 точки).
- б) Като алтернатива, изискваните 100 % електроенергия от възобновяеми енергийни източници, сертифицирана с етикет за екологична електроенергия, могат също така да се придобият посредством необвързано закупуване на гаранции за произход, както са дефинирани в член 2, буква й) от Директива 2009/28/ЕО (3 точки).

За целите на този критерий етикетът за екологична електроенергия трябва да отговаря на следните условия:

1. Стандартът за знака за качество трябва да е проверен от независима организация (трета страна).
2. Закупената сертифицирана електроенергия трябва да произлиза от нова инсталация за възобновяема енергия, която е изградена през последните две години, или част от финансите от закупената сертифицирана електроенергия се използват за насърчаване на инвестициите в нови мощности за възобновяема енергия.

Оценка и проверка

Заявителят представя декларация от (или договор с) доставчика(ците) на електроенергия, посочващи вида на възобновяемия(те) енергиен(ни) източник(и), процента на доставяната електроенергия от възобновяеми източници и когато е целесъобразно посочва, че 100 % от закупената електроенергия е сертифицирана или ѝ е присъден екологичен етикет, сертифициран от трета страна. В случая по буква б) се представят също така декларации от доставчика на гаранции за произход, които демонстрират съответствие с условията, посочени в критерий 12, буква а).

Критерий 39. Собствено производство на електроенергия на място посредством възобновяеми енергийни източници (до 5 точки)

Обектът за туристическо настаняване произвежда на място електроенергия от възобновяеми източници, както е определена в член 2, буква а) от Директива 2009/28/ЕО, което може да включва: производство на електроенергия посредством фотоволтаична (слънчеви панели) или местна водноелектрическа система или производство на електроенергия от геотермална енергия, местна биомаса или вятърна енергия, които задоволяват:

- а) най-малко 10 % от общото годишно електропотребление (1 точка);
- б) най-малко 20 % от общото годишно електропотребление (3 точки);
- в) най-малко 50 % от общото годишно електропотребление (5 точки).

За целите на този критерий за местна биомаса се счита биомасата от източник, разположен в радиус 160 километра от туристическото настаняване.

Ако собственото производство на електроенергия от възобновяеми източници води до издаването на гаранции за произход, собственото производство може да бъде взето под внимание само ако гаранциите за произход не се озовават на пазара и се анулират с цел покриване на местното потребление.

Оценка и проверка

Заявителят представя декларация за съответствие с този критерий, заедно с документация за фотоволтаичната, водноелектрическата, геотермалната, системата за биомасата или ветрогенераторната система и данни за реалното производство на електроенергия. В случай че се използва местна биомаса, заявителят трябва да представи доказателство за местното наличие на биомаса (напр. договор с доставчик на биомаса). В допълнение, когато се използва водноелектрическа система, заявителят представя валидни разрешение/разрешително/концесионен договор в съответствие с приложимите национални законови и подзаконови актове. За демонстриране на капацитета за изпълнение на този критерий може да се използва изчисление на процента от общото потребление на генерираната електроенергия за предходната на подаването на заявлението година.

Критерий 40. Енергия за отопление от възобновяеми енергийни източници (до 3,5 точки)

- а) Най-малко 70 % от цялото количество енергия, използвана за отопление или охлаждане на стаите (1,5 точки) и/или за подгряване на вода за битово-санитарни нужди (1 точка), трябва да бъде енергия от възобновяеми източници, както е определена в член 2, буква а) от Директива 2009/28/ЕО.
- б) 100 % от цялото количество енергия, използвана за отопление или охлаждане на стаите (2 точки) и/или за подгряване на вода за битово-санитарни нужди (1,5 точки), трябва да бъде енергия от възобновяеми източници, както е определена в член 2, буква а) от Директива 2009/28/ЕО.

Оценка и проверка

Заявителят представя декларация за съответствие с този критерий, заедно с данни за потреблението на енергия и документация, показваща, че най-малко 70 % или 100 % от тази енергия се осигурява от възобновяеми енергийни източници.

Критерий 41. Отопление на плувни басейни (до 1,5 точки)

- а) Най-малко 50 % от цялото количество енергия, използвана за подгряване на водата в плувни басейни, трябва да е енергия от възобновяеми източници, както е определена в член 2, буква а) от Директива 2009/28/ЕО (1 точка).
- б) Най-малко 95 % от цялото количество енергия, използвана за подгряване на водата в плувни басейни, трябва да е енергия от възобновяеми източници, както е определена в член 2, буква а) от Директива 2009/28/ЕО (1,5 точки).

Оценка и проверка

Заявителят представя декларация за съответствие с този критерий, заедно с данни за потреблението на енергия за подгряване на водата в плувни басейни и документация, посочваща количеството енергия, което се осигурява от възобновяеми енергийни източници.

ВОДА**Критерий 42. Ефикасни водни арматури: кранове за баня и душове (до 4 точки)**

- а) Средният дебит на душовете не трябва да превишава 7 литра/минута, а на крановете за баня (с изключение на тези за вани) не трябва да превишава 6 литра/минута (2 точки).
- б) Най-малко 50 % от крановете за баня и душовете (закръглено до най-близкото цяло число) трябва да имат присъдена екомаркировка на ЕС в съответствие с Решение 2013/250/ЕС или друг етикет за тип I по ISO (2 точки).

Оценка и проверка

Заявителят представя декларация за съответствие с този критерий и съответната документация, включително обяснение как обектът за туристическо настаняване изпълнява този критерий (напр. използване на дебитомер или малка кофа и часовник). За санитарните арматури с екомаркировката на ЕС и тези с друг етикет за тип I по ISO, които изпълняват гореупоменатите изисквания, се счита, че отговарят на изискванията. Когато се използват санитарни арматури с екомаркировката на ЕС, заявителят представя копие от сертификата за екомаркировка на ЕС или копие от етикета на опаковката, които показват, че екомаркировката е присъдена в съответствие с Решение 2013/250/ЕС. Когато се използват продукти с друг етикет за тип I, заявителят представя копие от сертификата за етикетиране за тип I по ISO или копие от етикета на опаковката.

Критерий 43. Ефикасни водни арматури: тоалетни и писоари (до 4,5 точки)

- а) При всички писоари трябва да се използва безводна система (1,5 точки).
- б) Най-малко 50 % от писоарите (закръглено до най-близкото цяло число) трябва да имат присъдена екомаркировка на ЕС в съответствие с Решение 2013/641/ЕС или друг етикет за тип I по ISO (1,5 точки).
- в) Най-малко 50 % от тоалетните (закръглено до най-близкото цяло число) трябва да имат присъдена екомаркировка на ЕС в съответствие с Решение 2013/641/ЕС или друг етикет за тип I по ISO (1,5 точки).

Оценка и проверка

Заявителят представя подробно описание на начина, по който обектът за туристическо настаняване изпълнява този критерий, заедно с подходящата подкрепяща документация. За промивните тоалетни и писоарите с екомаркировката на ЕС или с друг етикет за тип I по ISO, които изпълняват гореупоменатите изисквания, се счита, че отговарят на изискванията. Когато се използват промивни тоалетни и писоари с екомаркировката на ЕС, заявителят представя копие от сертификата за екомаркировка на ЕС или копие от етикета на опаковката, които показват, че екомаркировката е присъдена в съответствие с Решение 2013/641/ЕС. Когато се използват продукти с друг етикет за тип I по ISO, заявителят представя копие от сертификата за етикетиране по тип I или копие от етикета на опаковката.

Критерий 44. Потребление на вода за съдомиялни машини (2,5 точки)

Потреблението на вода на съдомиялните машини трябва да е по-ниско или равно на праговата стойност, както е определена в таблицата по-долу, измерено по стандарт EN 50242, като се използва стандартният цикъл на измиване:

Продуктова подгрупа	Потребление на вода (Wt) [в литри/цикъл]
Домакински съдомиялни машини с капацитет 15 комплекта	10
Домакински съдомиялни машини с капацитет 14 комплекта	10
Домакински съдомиялни машини с капацитет 13 комплекта	10
Домакински съдомиялни машини с капацитет 12 комплекта	9
Домакински съдомиялни машини с капацитет 9 комплекта	9
Домакински съдомиялни машини с капацитет 6 комплекта	7
Домакински съдомиялни машини с капацитет 4 комплекта	9,5

Забележка: Критерият се отнася само за домакински съдомиялни машини, обхванати от Регламент (ЕС) № 1016/2010 на Комисията ⁽¹⁾.

Оценка и проверка

Заявителят представя технически спецификации от производителя или професионалните техници, отговорни за монтажа, продажбата или поддръжката на съдомиялните машини. В случай, че е посочено само годишното потребление, се приема общ годишен брой от 280 стандартни цикъла на измиване.

Критерий 45. Потребление на вода за перални машини (3 точки)

Пералните машини, използвани в обекта за туристическо настаняване от гостите и персонала, или тези, използвани от доставчика на перални услуги за обекта за туристическо настаняване, трябва да отговарят най-малко на едно от следните изисквания:

- а) за битови перални машини потреблението на вода трябва да е по-ниско или равно на праговата стойност, определена в таблицата по-долу, измерено по стандарт EN 60456, като се използва стандартният цикъл на изпиране (програма за памук при 60 °C):

Продуктова подгрупа	Потребление на вода [в литри/цикъл]
Битови перални машини с номинален капацитет 3 kg	39
Битови перални машини с номинален капацитет 3,5 kg	39

⁽¹⁾ Регламент (ЕС) № 1016/2010 на Комисията от 10 ноември 2010 г. за прилагане на Директива 2009/125/ЕО на Европейския парламент и на Съвета по отношение на изискванията за екопроектиране на домакински съдомиялни машини (ОВ L 293, 11.11.2010 г., стр. 31).

Продуктова подгрупа	Потребление на вода [в литри/цикъл]
Битови перални машини с номинален капацитет 4,5 kg	40
Битови перални машини с номинален капацитет 5 kg	39
Битови перални машини с номинален капацитет 6 kg	37
Битови перални машини с номинален капацитет 7 kg	43
Битови перални машини с номинален капацитет 8 kg	56

- б) за търговски или професионални перални машини средното потребление на вода трябва да е ≤ 7 l/kg изпрано пране.

Забележка: Буква а) се прилага само за битови перални машини, обхванати от Регламент (ЕС) № 1015/2010 на Комисията ⁽¹⁾.

Оценка и проверка

Заявителят представя технически спецификации от производителя или професионалните техници, отговорни за монтажа, продажбата или поддръжката на пералните машини. В случай, че е посочено само годишното потребление, за целите на демонстриране на съответствие с буква а) се приема общ годишен брой от 220 стандартни цикъла на изпиране.

Критерий 46. Указване на твърдостта на водата (до 1,5 точки)

Заявителят трябва да отговаря на поне едно от следните изисквания:

- В близост до санитарните възли/пералните машини/съдомиялните машини трябва да има поставени обяснения за местната твърдост на водата, за да могат гостите и персонала да използват детергентите по-ефикасно (0,5 точки).
- За пералните машини/съдомиялните машини, използвани в обекта за туристическо настаняване от гостите и персонала, трябва да се използва автоматична дозираща система, която оптимизира използването на детергенти в зависимост от твърдостта на водата (1,5 точки).

Оценка и проверка

Заявителят представя декларация за съответствие с този критерий, заедно със съответната документация, която показва по какъв начин се осведомяват гостите, или съответната информация за използваната автоматична дозираща система.

Критерий 47. Оптимизирано управление на басейни (до 2,5 точки)

- Подгряваните плувни басейни и външните джакузи трябва да се покриват през нощта. Пълните плувни басейни, които не се подгряват, и външните джакузи трябва да се покриват, когато не се използват за повече от един ден, с цел намаляване на изпарението (1 точка).
- Плувните басейни и външните джакузи трябва да са оборудвани с автоматична система, която оптимизира потреблението на хлор чрез оптимизиране на дозирането, или да използват методи за допълнителна дезинфекция като озониране и третиране с ултравиолетова светлина (0,5 точки), или трябва да са от естествен тип, който включва естествени растителни системи за филтрация, за да се постигне пречистване на водата до необходимите хигиенни норми (1,5 точки).

Оценка и проверка

Заявителят представя подробно описание на начина, по който обектът за туристическо настаняване изпълнява този критерий, заедно с подходящата подкрепяща документация (напр. снимки на покривалата, на автоматичните дозиращи системи или типа на басейна, документирана процедура за използване на автоматичните дозиращи системи).

⁽¹⁾ Регламент (ЕС) № 1015/2010 на Комисията от 10 ноември 2010 г. за прилагане на Директива 2009/125/ЕО на Европейския парламент и на Съвета по отношение на изискванията за екопроектиране на битови перални машини (ОВ L 293, 11.11.2010 г., стр. 21).

Критерий 48. Рециклиране на дъждовната вода и сивата вода (до 3 точки)

Обектът за настаняване трябва да използва следните алтернативни водни източници за нуждите в обекта за настаняване, различни от санитарните и питейните:

- i) рециклирана вода или сива вода от пране и/или душеве и/или тоалетни мивки (1 точка);
- ii) дъждовна вода от покрива (1 точка);
- iii) кондензат от системи за ОВК (1 точка).

Оценка и проверка

Заявителят представя подробно описание на начина, по който обектът за туристическо настаняване изпълнява този критерий, заедно със снимки на алтернативната водоразпределителна система и подходящи гаранции, че санитарното и питейното водоснабдяване са напълно отделени.

Критерий 49. Ефикасно напояване (1,5 точки)

Заявителят трябва да отговаря на поне едно от следните изисквания:

- a) Обектът за туристическо настаняване трябва да разполага с документирана процедура за поливане на външните зони/растения, включително подробни данни за това как е оптимизирано времето за поливане и как потреблението на вода е сведено до минимум. Това например може да включва, че външните зони не се поливат. (1,5 точки).
- b) Обектът за туристическо настаняване трябва да използва автоматична система за оптимизиране на времето за поливане и на потреблението на вода за външните зони/растения (1,5 точки).

Оценка и проверка

Заявителят представя подробно описание на начина, по който обектът за туристическо настаняване изпълнява този критерий, заедно с подходящата подкрепяща документация, включително подробности за документираната система/процедура за поливане или снимки, показващи автоматичните системи за поливане.

Критерий 50. Местни или неинвазивни чужди растителни видове, използвани за външни насаждения (до 2 точки)

По време на срока на валидност на екомаркировката на ЕС, растителността във външните зони, включително евентуалната водна растителност, трябва да се състои от местни и/или неинвазивни чужди видове:

- i) отсъствие на инвазивни чужди видове, които засягат Съюза (0,5 точки) (други инвазивни чужди видове могат да присъстват);
- ii) единствено неинвазивни чужди видове (1 точка);
- iii) местни и/или неинвазивни чужди видове (1,5 точки);
- iv) единствено местни видове (2 точки).

За целите на настоящата екомаркировка на ЕС местни видове означава растителни видове, които се намират в региона по естествен път.

За целите на настоящата екомаркировка на ЕС неинвазивни видове означава растителни видове, които не се намират в региона по естествен път и за които няма доказателства, че лесно се възпроизвеждат, установяват и разпространяват, или че могат да имат отрицателно въздействие върху местното биологично разнообразие.

Засаждането на външните зони трябва да изключва инвазивните чужди видове, които засягат Съюза, по смисъла на член 3, параграф 3 от Регламент (ЕС) № 1143/2014 на Европейския парламент и на Съвета ⁽¹⁾.

⁽¹⁾ Регламент (ЕС) № 1143/2014 на Европейския парламент и на Съвета от 22 октомври 2014 г. относно предотвратяването и управлението на въвеждането и разпространението на инвазивни чужди видове (ОВ L 317, 4.11.2014 г., стр. 35).

Оценка и проверка

Заявителят представя съответните спецификации за това по какъв начин обектът за туристическо настаняване изпълнява този критерий, заедно с подходящата подкрепяща документация от експерт.

ОТПАДЪЦИ И ОТПАДЪЧНИ ВОДИ

Критерий 51. Хартиени продукти (до 2 точки)

90 % от следните категории използвани хартиени продукти трябва да имат присъдена екомаркировка на ЕС или друг етикет за тип I по ISO (0,5 точки за всяка от следните категории, максимално до 2 точки):

- а) тоалетна хартия;
- б) хартия тип „тишу“;
- в) офисна хартия;
- г) печатни изделия;
- д) преработена хартия (напр. пощенски пликове).

Оценка и проверка

Заявителят представя данни и документация (включително съответните фактури), посочващи количествата използвани такива продукти и количествата с екомаркировка. Когато се използват продукти с екомаркировка на ЕС, заявителят представя копие от сертификата за екомаркировка на ЕС или копие от етикета на опаковката, които показват, че екомаркировката е присъдена в съответствие, според случая, с Решение 2014/256/ЕС на Комисията ⁽¹⁾, Решение 2012/481/ЕС на Комисията ⁽²⁾, Решение 2011/333/ЕС на Комисията ⁽³⁾ или Решение 2009/568/ЕО на Комисията ⁽⁴⁾. Когато се използват продукти с друг етикет за тип I по ISO, заявителят представя копие от сертификата за етикетиране за тип I или копие от етикета на опаковката.

Критерий 52. Дълготрайни стоки (до 4 точки)

Най-малко 40 % (закръглено до най-близкото цяло число) от най-малко една от следните категории дълготрайни стоки, присъстващи в обекта за туристическо настаняване, трябва да имат присъдена екомаркировка на ЕС или друг етикет за тип I по ISO (1 точка за всяка категория, максимално до 4 точки):

- а) спално бельо, кърпи и покривки и салфетки за маса;
- б) компютри;
- в) телевизори;
- г) матраци;
- д) дървени мебели;

⁽¹⁾ Решение 2014/256/ЕС на Комисията от 2 май 2014 г. за установяване на екологични критерии за присъждане на екомаркировка на ЕС по отношение на изделия от преработена хартия (ОВ L 135, 8.5.2014 г., стр. 24).

⁽²⁾ Решение 2012/481/ЕС на Комисията от 16 август 2012 г. за установяване на екологични критерии за присъждане на екомаркировка на ЕС по отношение на печатни изделия (ОВ L 223, 21.8.2012 г., стр. 55).

⁽³⁾ Решение 2011/333/ЕС на Комисията от 7 юни 2011 г. за установяване на екологични критерии за присъждане на знака за екомаркировка на ЕС на копирна и графична хартия (ОВ L 149, 8.6.2011 г., стр. 12).

⁽⁴⁾ Решение 2009/568/ЕО на Комисията от 9 юли 2009 г. за установяване на екологични критерии за присъждане на знака за екомаркировка на Общността на хартия тип „тишу“ (ОВ L 197, 29.7.2009 г., стр. 87).

- е) прахосмукачки;
- ж) подови настилки;
- з) оборудване за възпроизвеждане на изображения.

Оценка и проверка

Заявителят представя данни и документация, посочващи притежаваните количества такива продукти и количествата, които имат екомаркировка. Когато се използват продукти с екомаркировката на ЕС, заявителят представя копие от сертификата за екомаркировката на ЕС или копие от етикета на опаковката, които показват, че екомаркировката е присъдена в съответствие, според случая, с Решение 2014/350/ЕС на Комисията ⁽¹⁾, Решение 2009/300/ЕО на Комисията ⁽²⁾, Решение 2014/391/ЕС на Комисията ⁽³⁾, Решение 2010/18/ЕО на Комисията ⁽⁴⁾, Решение (ЕС) 2016/1332 на Комисията ⁽⁵⁾ или Решение 2009/607/ЕО на Комисията ⁽⁶⁾. Когато се използват продукти с друг етикет за тип I по ISO, заявителят представя копие от сертификата за етикетиране за тип I или копие от етикета на опаковката.

Критерий 53. Осигуряване на напитки (2 точки)

Ако се предлагат напитки (напр. чрез бар/ресторант, магазини и автомати за продажба) пряко от или под прякото управление на обекта за туристическо настаняване, най-малко 50 % (1 точка) или 70 % (2 точки) от предлагането на напитки трябва да бъде в оборотни/многократно използвани контейнери.

Оценка и проверка

Заявителят представя подробно описание на начина, по който обектът за туристическо настаняване изпълнява този критерий, заедно с подходящата подкрепяща документация, ако е необходимо.

Критерий 54. Предоставяне на детергенти и тоалетни принадлежности (до 2 точки)

Най-малко 80 % от закупения обем или тегло на най-малко една от следните категории детергенти и тоалетни принадлежности, използвани от обекта за туристическо настаняване, трябва да имат присъдена екомаркировка на ЕС или друг етикет за тип I по ISO (0,5 точки за всяка категория, максимално до 2 точки):

- а) детергенти за ръчно миене на съдове;
- б) детергенти за съдомиялни машини;
- в) перилни препарати;
- г) универсални почистващи средства;
- д) почистващи средства за санитарни помещения;
- е) сапуни и шампоани;
- ж) балсами за коса.

⁽¹⁾ Решение 2014/350/ЕС на Комисията от 5 юни 2014 г. за установяване на екологични критерии за присъждане на знака за екомаркировка на ЕС за текстилни продукти (ОВ L 174, 13.6.2014 г., стр. 45).

⁽²⁾ Решение 2009/300/ЕО на Комисията от 12 март 2009 г. за установяване на ревизирани екологични критерии за присъждане на знака за екомаркировка на ЕС за телевизори (ОВ L 82, 28.3.2009 г., стр. 3).

⁽³⁾ Решение 2014/391/ЕС на Комисията от 23 юни 2014 г. за установяване на екологични критерии за присъждане на знака за екомаркировка на ЕС за матраци (ОВ L 184, 25.6.2014 г., стр. 18).

⁽⁴⁾ Решение 2010/18/ЕО на Комисията от 26 ноември 2009 г. за установяване на екологични критерии за присъждане на знака за екомаркировка на ЕС за дървени подови настилки (ОВ L 8, 13.1.2010 г., стр. 32).

⁽⁵⁾ Решение (ЕС) 2016/1332 на Комисията от 28 юли 2016 г. за установяване на екологичните критерии за присъждане на знака за екомаркировка на ЕС за мебели (ОВ L 210, 4.8.2016 г., стр. 100).

⁽⁶⁾ Решение 2009/607/ЕО на Комисията от 9 юли 2009 г. за установяване на екологични критерии за присъждане на знака за екомаркировка на ЕС за твърди настилки и облицовки (ОВ L 208, 12.8.2009 г., стр. 21).

Оценка и проверка

Заявителят представя данни и документация, посочващи притежаваните количества от такива продукти и количествата, които имат екомаркировка. Когато се използват продукти с екомаркировката на ЕС, заявителят представя копие от сертификата за екомаркировката на ЕС или копие от етикета на опаковката, които показват, че екомаркировката е присъдена в съответствие, според случая, с Решение 2011/382/ЕС на Комисията ⁽¹⁾, Решение 2011/263/ЕС на Комисията ⁽²⁾, Решение 2011/264/ЕС на Комисията ⁽³⁾, Решение 2011/383/ЕС на Комисията ⁽⁴⁾ или Решение 2014/893/ЕС на Комисията ⁽⁵⁾. Когато се използват продукти с друг етикет за тип I по ISO, заявителят представя копие от сертификата за етикетиране за тип I или копие от етикета на опаковката.

Критерий 55. Свеждане до минимум на използването на почистващи продукти (1,5 точки)

Обектът за туристическо настаняване трябва да има точни процедури за ефикасно използване на почистващи продукти като използването на продукти от микровлакна или други почистващи материали с подобна ефективност, както и на други дейности за почистване с вода или дейности за почистване с подобна ефективност. За да се изпълни този критерий, всички дейности по почистване трябва да се извършват по метод, основан на ефикасното използване на почистващите продукти, с изключение на случаите, в които законът, хигиенните практики или практиките за опазване на здравето и безопасността изискват друго.

Оценка и проверка

Заявителят представя подробно описание на начина, по който обектът за туристическо настаняване изпълнява този критерий, заедно с подходящата подкрепяща документация, ако е необходимо (напр. копие от процедурите, технически подробности за използваните продукти).

Критерий 56. Почистване на леда (1 точка)

Когато е необходимо почистване на пътищата от лед и това се извършва от доставчика на настаняване, трябва да се използват механични средства, пясък/чакъл или обезледенители, на които е присъден етикет за тип I по ISO, за да бъдат пътищата на територията на обекта за туристическо настаняване безопасни в случай на лед или сняг.

Оценка и проверка

Заявителят представя подробно описание на начина, по който обектът за туристическо настаняване изпълнява този критерий, заедно с подходящата подкрепяща документация. Когато се използват обезледенители, на които е присъден етикет за тип I по ISO, заявителят представя копие от сертификата за етикетиране на продукта или копие от етикета на опаковката.

Критерий 57. Използвани текстилни изделия и мебели (до 2 точки)

Обектът за туристическо настаняване трябва да има въведена процедура, обхващаща:

- а) всички парителски дейности за всички мебели и текстилни изделия, които достигат края на използваемия им живот в обекта за туристическо настаняване, но все още могат да бъдат използвани. Крайните потребители трябва да включват служители, благотворителни организации или други сдружения, които събират и преразпределят стоки (1 точка);
- б) всички дейности по снабдяване с мебели, които са възстановени/втора употреба. Доставчиците трябва да включват пазари за стоки втора употреба или други сдружения/кооперации, които продават или преразпределят употребявани стоки (1 точка).

Оценка и проверка

Заявителят представя подробно описание на начина, по който обектът за туристическо настаняване изпълнява този критерий, заедно с подходяща подкрепяща документация, напр. писмена процедура, включваща данните за връзка на крайния потребител, квитанции и разписки за стоки, които са били използвани или са дарени и т.н.

⁽¹⁾ Решение 2011/382/ЕС на Комисията от 24 юни 2011 г. за установяване на екологични критерии за присъждане на екомаркировката на ЕС на детергенти за ръчно миене на съдове (ОВ L 169, 29.6.2011 г., стр. 40).

⁽²⁾ Решение 2011/263/ЕС на Комисията от 28 април 2011 г. за формулиране на екологични критерии за присъждане на екомаркировката на ЕС на детергенти за съдомиялни машини (ОВ L 111, 30.4.2011 г., стр. 22).

⁽³⁾ Решение 2011/264/ЕС на Комисията от 28 април 2011 г. за формулиране на екологични критерии за присъждане на екомаркировката на ЕС на детергенти за перални машини (ОВ L 111, 30.4.2011 г., стр. 34).

⁽⁴⁾ Решение 2011/383/ЕС на Комисията от 28 юни 2011 г. за установяване на екологични критерии за присъждане на екомаркировката на ЕС на универсални почистващи средства и почистващи средства за санитарни помещения (ОВ L 169, 29.6.2011 г., стр. 52).

⁽⁵⁾ Решение 2014/893/ЕС на Комисията от 9 декември 2014 г. за установяване на екологични критерии за присъждане на знака за екомаркировка на ЕС за козметични продукти с отмиване (ОВ L 354, 11.12.2014 г., стр. 47).

Критерий 58. Компостиране (до 2 точки)

Обектът за туристическо настаняване трябва да събира разделно най-малко една от следните съответни категории отпадъци, като гарантира, че отпадъците се компостират или се използват за производството на биогаз в съответствие с насоките на местните власти (напр. от местната администрация, от самия обект за туристическо настаняване или от частна агенция) (1 точка за всяка категория, максимално до 2 точки):

- а) градински отпадъци;
- б) хранителни отпадъци от ресторантьорство;
- в) биоразградими продукти (напр. изделия за еднократна употреба, изработени от материали на базата на царевица);
- г) биоразградими отпадъци, генерирани от гостите в тяхната стая/обект за настаняване.

Оценка и проверка

Заявителят представя подробно описание на начина, по който обектът за туристическо настаняване изпълнява този критерий, заедно с подходящата подкрепяща документация, ако е необходимо.

Критерий 59. Пречистване на отпадъчни води (до 3 точки)

- а) Ако в обекта за туристическо настаняване се предлага възможност за миене на леки автомобили, миенето на леките автомобили трябва да бъде разрешено само на места, специално оборудвани за събиране и отвеждане на използваната вода и препаратите за миене до канализационната система (1 точка).
- б) Когато не е възможно отпадъчните води да бъдат отведени до централизирано пречистване, пречистването на отпадъчните води на място трябва да включва предварително пречистване (сито/решетки, изравняване на потока и утаяване), последвано от биологично пречистване с > 95 % отстраняване по БПК (биологично потребен кислород), > 90 % нитрификация и анаеробно изгниване (извън площадката) на излишната утайка (2 точки).

Оценка и проверка

Заявителят представя декларация за съответствие с този критерий, заедно с подходящата подкрепяща документация (напр. снимков материал относно изискване а) и технически спецификации от производителя или професионалните техници, отговорни за монтажа, продажбата или поддръжката на канализационната система, относно изискване б).

ДРУГИ КРИТЕРИИ**Критерий 60. Забрана за пушене в стаите (1 точка)**

Пушенето в стаите за гости или в обектите за настаняване за отдаване под наем е забранено.

Оценка и проверка

Заявителят представя декларация за съответствие с този критерий и документални доказателства като снимки на указателните табели в стаите или в обектите за настаняване за отдаване под наем.

Критерий 61. Социална политика (до 2 точки)

Обектът за туристическо настаняване трябва да разполага с писмена социална политика, за да гарантира най-малко една от следните социални придобивки за персонала (0,5 точки за всяка придобивка, максимално до 2 точки):

- а) отпуск за обучение;
- б) безплатна храна или ваучери за храна;
- в) безплатна униформа и работно облекло;
- г) отстъпка за продукти/услуги в обекта за туристическо настаняване;
- д) субсидирана схема за устойчив превоз;
- е) гаранция, за получаване на заем за жилище.

Писмената социална политика трябва да се актуализира ежегодно и персоналът да бъде осведомяван за това. Служителите подписват писмената политика по време на осведомителната сесия. Документът трябва да се намира на рецепцията на разположение на целия персонал.

Оценка и проверка

Заявителят представя копие от писмената социална политика, надлежно подписано от служителите, както и декларация, описваща как са изпълнени горните изисквания. В допълнение компетентният орган може да поиска документални доказателства и/или пряко интервю на служителите на случаен принцип по време на посещението на място.

Критерий 62. Превозни средства за поддръжка (1 точка)

За поддръжката на обекта за туристическо настаняване не трябва да се използват превозни средства с горивни двигатели (1 точка).

Оценка и проверка

Заявителят представя описание на начина, по който обектът за туристическо настаняване изпълнява този критерий, заедно с подходящата подкрепяща документация.

Критерий 63. Предлагање на предпочитани от екологична гледна точка начини на превоз (до 2,5 точки)

- а) Обектът за туристическо настаняване трябва да предлага на гостите най-малко един от следните предпочитани от екологична гледна точка начини на превоз (1 точка за всеки начин, максимално до 2 точки):
 - i) електрически превозни средства за услугата „шатъл“ за гостите или за развлеченията на гостите;
 - ii) контакти (зарядни станции) за електрически превозни средства;
 - iii) най-малко 1 велосипед на всеки 5 къмпингови места, обекти за настаняване за отдаване под наем или стаи.
- б) Обектът за туристическо настаняване трябва да има активни партньорства с дружества, които осигуряват електрически превозни средства или велосипеди (0,5 точки). „Активно партньорство“ означава споразумение между обект за туристическо настаняване и дружество за отдаване под наем на електрически превозни средства или велосипеди. На място трябва да има видима информация за активното партньорство. Когато дружеството за отдаване под наем не се намира на територията на обекта за туристическо настаняване, трябва да бъдат взети практически мерки (напр. дружеството за отдаване под наем на велосипеди може да доставя велосипедите на услугата за туристическо настаняване).

Оценка и проверка

Заявителят представя описание на начина, по който обектът за туристическо настаняване изпълнява този критерий, заедно с подходящата подкрепяща документация и всякаква информация за предоставяне на гостите.

Критерий 64. Незапечатани площи (1 точка)

Най-малко 90 % от външните площи под управлението на обекта за туристическо настаняване трябва да не са покрити с асфалт/цимент или други запечатващи материали, които пречат на правилното отводняване и аериране на почвата.

Когато се събира дъждовна вода и сива вода, неизползваната дъждовна вода и сива вода трябва да се пречиства и да се инфилтрира в земята.

Оценка и проверка

Заявителят представя описание на начина, по който обектът за туристическо настаняване изпълнява този критерий, заедно с подходящата подкрепяща документация.

Критерий 65. Местни и биологични продукти (до 4 точки)

- а) На всяко хранене, включително закуска, трябва да се предлагат най-малко два хранителни продукта, които са от местни източници и са сезонни (за пресните плодове и зеленчуци) (1 точка).
- б) Обектът за туристическо настаняване активно избира местни доставчици на стоки и услуги (1 точка).
- в) Най-малко 2 продукта (1 точка) или 4 продукта (2 точки), използвани в ежедневно приготвяне на храна или продавани от доставчика на настаняване, трябва да са произведени по методи за биологично земеделие, както е определено в Регламент (ЕО) № 834/2007 на Съвета ⁽¹⁾.

За целите на този критерий „местен“ означава в радиус от 160 километра от обекта за туристическо настаняване.

Оценка и проверка

Заявителят представя декларация за съответствие с този критерий, заедно с подходящата подкрепяща документация. Когато се използват биологични продукти, заявителят представя копие от сертификата на продукта или копие от етикета на опаковката, които показват, че екомаркировката е присъдена в съответствие с Регламент (ЕО) № 834/2007. В някои държави е възможно ресторантите и хотелите, които използват само биологични продукти, да са сертифицирани от определени схеми за етикетиране. Когато на даден обект за туристическо настаняване е присъден сертификат от такъв тип схеми, информацията може да бъде представена като доказателство за изпълнението на този критерий.

Критерий 66. Избягване на използването на пестициди (2 точки)

Външните зони под управлението на обекта за туристическо настаняване трябва да се стопанисват, без да се използват никакви пестициди.

Оценка и проверка

Заявителят представя подробно описание на начина, който обектът за туристическо настаняване използва за избягване на вредителите и стопанисване на външните зони. Това се проверява при посещението на място.

Критерий 67. Допълнителни екологични и социални действия (до 3 точки)

Управата на обекта за туристическо настаняване предприема действия допълнително към тези, предвидени посредством критерии в настоящия раздел или в раздел А, за да се подобрят екологичните или социалните резултати на обекта за туристическо настаняване.

- а) Допълнителни екологични действия (до 0,5 точки за всяко, максимално до 2 точки);
и/или
- б) допълнителни социални действия (до 0,5 точки за всяко, максимално до 1 точка).

Оценка и проверка

Заявителят представя декларация за съответствие с този критерий, заедно с пълно описание (включително документираните екологични или социални ползи, свързани с действията) на всяко допълнително действие, което заявителят желае да бъде взето под внимание.

⁽¹⁾ Регламент (ЕО) № 834/2007 на Съвета от 28 юни 2007 г. относно биологичното производство и етикетирането на биологични продукти и за отмяна на Регламент (ЕИО) № 2092/91 (ОВ L 189, 20.7.2007 г., стр. 1).